

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 13)

„Gazeta” iese în mâ-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țință și din afară
și la ad. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
la administrațiune, piața mare,
Tergulul Inului Nr. 30 etagiul
I: pe un an 10 fl., pe șese
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în osă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Una esemplară 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 69. — Anul LVII

Brașov, Duminecă, 27 Martie (8 Aprilie)

1894.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Aprilie 1894 st. v.

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și prijiitorii fôiei noastre.

Prețului abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 12 fl.
pe șese luni . . . . . 6 fl.
pe trei luni . . . . . 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 40 franci
pe șese luni . . . . . 20 „
pe trei luni . . . . . 10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 2 fl.
pe șese luni . . . . . 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 8 franci
pe șese luni . . . . . 4 „

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei”

Cariere independente.

Brașov, 26 Martie v.

Dumineca trecută s'a ținut în orașul nostru a 22-a adunare generală a Asociațiunei din Brașov pentru creșterea și ajutorarea învățecilor și sodalilor români.

Sunt așa-dără 22 de ani, de când această Asociațiune lucră pentru răspândirea meseriilor între Români și, mulțamită conșciențioșității și rivaiei netăgăduite a conducătorilor săi, ea a dat în decursul acestui timp rezultate destul de îmbucurătoare. Peste două sute de învățeci români se creșc la Brașov în permanență sub controlul și ocrotirea acestei Asociațiuni, dintre cari în fâ-care an se liberă ca sodali

câte 40—50, une-ori chiar și peste 50 tineri români, destoinici în ale meseriei și creșcuți în bun spirit moral și național.

Suntem vesei de a puté face aceste constatări, căci răspândirea meseriilor între Români este atât, mai mult pôte ca ori și când, o cestiune hotăritoare pentru viitorul nostru național.

Vedem, că sërmanii noștri plugari se găsesc într'o situațiune fôrte strimtorată, căci pe când de-o parte greutățile și sarcinele publice se tot înmulțesc, pe atunci de altă parte munca locu devine tot mai slabă răsplatită și nu putem ave nici măcar speranțe la o îmbunătățire deplină mulțamitoare în privința acestă. Nu mai puțin critică este însă și situațiunea celorlalte clase ale societății românești din Transilvania, Banat și Țera-ungurească, căci de-o potrivă suntem cu toții prizoniți pe toate terenele vieții publice, de-o potrivă suntem eschiși dela ocuparea oficiilor de stat și administrative, de o potrivă suntem, în fine, loviți de sorțea vitregă și nemilôsă, ce ni-a creat o stăpânire ungară.

În astfel de împrejurări, vrându-nevrându trebuie să ne întorcem și noi mai cu de adinsul privirea asupra acestor cariere, care singure sunt în stare a ne asigura ad o răsplată mai drăptă a muncii noastre și prin cari am puté și noi să ne creăm un viitor mai sigur și independent.

Aceste cariere ar fi industria și comerțul, séu cu alte cuvinte: meștegul și negoțul. Credem a fi de prisos de-a vorbi mai pe larg aci despre însemnătatea și avantajile acestor cariere, cari în toate timpurile au format mijlocele cele mai de capetenia, prin cari statele și poporele cele mari și puternice au ajuns la bunăstare și independență.

Avem înaintea ochilor noștri sute și mii de exemple, cum meșteșugari și neguțatori streini, așezați prin comunele noastre românești, se

sustină, trăesc, ba adese-ori își fac în scurt timp o stare, la care prea puțin plugari se pot aventa. Chiar și cu carte și învățatură multă prea adese-ori nu pot să tragă degetu cu un harnic meșteșugar séu neguțator; dér apoi unde rămâne traiul ușor și tencit al acestora față cu cei dintâi? unde rămâne mai ales viața liberă și neaterănătoare a industriașului și neguțatorului față cu a bietului funcționar, care în tot momentul trebuie să jôce după cum îi cântă mării săi, și a căruia sorțe este atârănătoare dela voința și plăcerea celor de sus, în timp ce neguțatorului și industriașului consciu de sine și de chiamarea sa nimenea în lume nu-i poruncesce, afară de bunul Dumnezeu?!

Pentru ce ôre Români, cari au cea mai simțită lipsă de bărbați independenți, să nu îmbrășeze și ei aceste cariere, pe cari atâția streini se fericesc și îmbogățesc în mijlocul poporului nostru?

Avem câteva sute de învățatori români, cari prin cunoscutul uează al ministrului Csaky sunt amenințați de-a fi în timpul cel mai scurt înduși din posturi și aruncați pe drumuri. Ce vor face ei și învățatori ai noștri, dacă în adevăr s'ar întâmpla, ca ordinul ministrului Csaky să se duă în deplinire? Să mērgă ei ôre să cerșescă câte-un miserabil post prin cancelariile streinilor? Dér atunci ei nu-și vor mai puté manifesta liber voința lor ca Români și vor fi unelte contrariilor noștri, cari prin această ar raporta o îndoită învingere asupra poporului nostru învățătoresc. N'ar fi ôre mai ușor și mai sigur pentru viitorul lor, decât măcar cei mai tineri dintre ei ar căuta să studieze de exemplu mecanica, alții să îmbrășeze cariera comercială și așa mai departe?

Suntem siguri, că ori-care dintre învățatorii noștri dispune neas-

mănat de mai multe cunoscințe, decât acel Evreu fenduros, care deschidându-și o mică prăvălioră într'o comună românească, trăesc bine și nu și-ar schimba venitele sale cu ale nici unui învățator, deși nu scie mai multă carte, decât a scrie și ceta.

Dacă în timpurile de iobăgiă îi era oprit Româniului de a îmbrăși aceste cariere, astăzi cel puțin trebuie să profităm de libertatea ce-o avem în privința acestă și să nu mai lăsăm, ca roditorele cariere de profesioniști să fi monopolizate totu numai de streini.

Asociațiunea meseriașilor români din Brașov și-a câștigat în direcțiunea acestă merite mari pentru poporul român și avem firma speranță, că dacă meșteșugarii și neguțatorii noștri vor fi pretutindeni sprijiniți cu dragoste frățescă din partea poporului nostru, vom ajunge și noi cu timpul să ne creăm o clasă mijlocie, care este clasa cea mai puternică a unui popor. În direcțiunea acestă lucră de mult timp bărbații luminați ai neamului nostru; progresele dobădite de ei pâuă acum ne pot servi tuturor ca o încurajare pentru de-a ne stringe șirurile și de-a lucra cu mai mult interes pentru ajungerea acestui scop mare, dela care atârna atât de mult înaintarea națiunei noastre.

CRONICA POLITICĂ

— 26 Martie

Guvernul ungar și organele sale s'au ilustrat printr'o nouă faptă de violență brutală. Pe ziua de Joi a fost convocată, precum scim, o adunare populară în Alba-Iulia cu scop de-a protesta din nou în privința proiectelor de lege bisericesci ale guvernului. Erau convocați Români din comitatul Albei-inferiore, Hunedora, Turda-Arieș și cerul Sebesului. Adunarea însă a fost oprită de autoritatea ungară, cu tôte că ea a fost înștiințată la timp și în tótă regula. Până adă n'am primit încă informațiune mai

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Vieță între morți.

I

Era noapte, dér o noapte așa de întunecată, încât nu îți zăria mână. Nici o rață de lumină, nici o șoptă omenescă. Numai undele Tibului dau un sălbatic murmur isbindu-se de țărmurii săi înalți, ér bătându-se de stăpânirea Roma, în care se petrece istoria noastră, dorme înecat în această negrăită întunecime, întâșișându tabloul unui cimiteriu fioros.

În această întunecime hidôsă, nise figurile omenesci steteau tupilate la pörta unui vechiu și ruinat castel. Nu peste mult o lină zăritură se face la zăvöre și deschidându-se puțin aripa unei porți, se auđ glasul tremurător al unui bătrân, care cu capul descoperit invită înăintru pe noii veniți, dicându-le evlavios: „Bine-ai venit, filor, cu noi este Dumnezeu!”

Streinii își descoperă cu blândă ca-

petele și, făcându mai multe închinăciuni evlavioșe, intră în tainica adăncime a castelului.

Numéroșe ambituri încrușau această colosală clădire, ce era așa de înegrită, ba în parte chiar și zdrobită de vechimea timpului. Tropotul lin al pașilor, isbindu-se în numeroșele statue de deități păgâne, ce din vece zăceau neingrijite în diferitele colțuri și galerii, făceau să se audă un răsnet șoptitor.

Îți părea, că ai fi într'o criptă. Numai în părțile mai adănci ale castelului încep abia a se auđ răsnetul lin al unor gemete de bolnavi, ce-ți părea, că isvoresc din un fund al pământului; ér dintr'o altă parte innul cuceritor al unor melodii sfinte străbătea prin nespuse întunecime și da acestor ascunđuri un tainic semn de vietate.

Bătrânul portar, care era însuși stăpânul și moștenitorul din strămoș al acestor clădiri colosale, petrec pe credincioșii streini spre locul, dincătrău se auđia dulcele inn, ér elu își luă drumul

spre partea din sus a castelului, unde îl aștepta o casă plină de bolnavi și nefericiți, pe cari elu îi luase sub milostiva sa îngrijire.

Camera în care intră streinii credincioși era ascunsă pe jumătate în pământ, ferestrele erau astupate și numai o debilă lumină își trimitea dela un unghiu palidele sale rațe asupra numeroșului popor, ce era de față. Nici o podă, nici o strălucire nu era în acest lăcăș, ci tótă a lui frumșete sta dintr'o simplitate primitivă, dér o simplitate, care prin puterea înaltelor sale taine te transpune într'o lume ideală, o lume pe care n'ai văcut-o și pe care n'o cunosc, dér pe care totuși o doresc.

Era o biserică.

Deși această biserică, pentru poziția ei ascunsă și întunecată, avea mai mult forma unei case de rugăciuni private, ea însă servia de biserică publică și ușile ei erau deschise pentru ori-care creștin, — căci, cine nu cunoșce persecuțiunea creștinilor din acele timpuri, când credința în evangeliul lui Christos se sigila prin riuș de sânge

creștinesc? De frica păgânilor, cei ce se închinau sfinte cruci trebuiau să se caute adăpost prin ascunđeturile pământului, prin pesceri și suterane, unde pe ascuns și în taina nopții își făceau sfintele rugăciuni și-și hrăneau sufletul lor înselat din comora cea bogată a învățaturilor lui Christos.

Așa a fost această în primul veac al creștinătății, în care se petrece istoria noastră, și așa a fost încă mult timp după aceea, căci au trebuit să trecă veacuri întregi, până când lumea păgână, care stăpâna pământul și care era pe-atunci lumea statului și a puterii, a ajuns să se convingă despre nevinovăția învățaturilor creștine și să le dea libertatea.

Era tocmai timpul pentru săvârșirea serviciului dumnezeesc și de aceea vedem biserica de mai sus încărcată de bărbați, femei, tineri și bătrani. Pe când însă o cerșcă fericire, isvorită din adăncul pietății, se oglinda pe fața tuturor acestor capete plecate, de-odată se făcu între ei o tăcere înspăimântătoare. Când unul, când

detaillată despre oprirea adunării din Alba-Iulia. Nici n'avem să căutăm după cauze și motive, știut fiind, că ați Ungurilor toate le sunt iertate și cu lege și fără lege. Ei se adună când vreau și unde vreau; nouă însă nu ne este iertată nici să ne mișcăm. Ei preamăresc și sărbătoresc pe revoluționarul Kossuth; noi suntem opriți cu poliția și cu gendarmii, când voim să ne sfătuim asupra necazurilor și greutăților, ce ne apasă. Ei se îmbuibă și răsfăț, er noi ducem greul și amarul și suntem osândiți a suferi toate fără-de-legile, toate nedreptățile și brutalitățile lor. Și noul act de violență al lor ni-s'a făcut tocmai în zilele, când ei preamăresc pe Kossuth și divinisează „libertatea” și „liberalismul” unguresc. Vai însă de țera, unde a ajuns să stăpânească „liberalismul” și „libertatea” această ungurescă.

Duminea trecută s'a săvârșit în Budapesta înmormântarea lui Kossuth, a omului, care prin revoluția dela 48/49 a făcut să se verse atâta sânge pe câmpiile Ardélului și ale Țării-unguresc. Pompa, ce au desfășurat-o Ungurii cu privilegiul acesta, o putem cu dreptă cuvenită asemăna cu pompa, ce se face numai la îngropăciunile împăraților și regilor. Mers-au la Pesta sute și sute de deputații unguresci; luate-au parte mulțime de deputați din dietă și din camera magnaților, președinții acestor camere, totu ce au Ungurii mai buni și mai distinsi. Cu ocaziunea înmormântării sale, Kossuth n'a fost preamărit numai ca un mare reformator al Ungariei, ci ca un apostol al rededeptării naționale a Maghiarilor, ca un om, ale cărui principii politice sunt legate acum de sufletul întregii națiuni unguresc, ca să fi păstrate, ca o moștenire scumpă pentru Unguri. Manifestațiunile grandioase, ce i s'au făcut lui Kossuth, au căpătat și mai mare însemnătate prin ființa de față a fiilor lui Kossuth la înmormântarea tatălui lor. Ei au fost cinstiți, ca nise fii de craiu, ca nise membri ai unei familii domnitoare. După înmormântare fii lui Kossuth au primit vizita diferitelor deputații. Din răspunsurile, ce le-au datu ei acestor deputații se vede lămurit, că niseuntele kossuthiștilor pentru independența Ungariei sunt declarate ca niseuntele ale națiunii maghiare. Fiii lui Kossuth au primit între altele și o deputație a femeilor în număr de 2000, îmbrăcate în vestminte negre de doliu. Deputațiunea această monstră era condusă de Elena Asboth, care numi pe Francisc și Ludovic Kossuth: „fiii scumpului nostru semideu.” Când femeile și-au luat rămasă bună dela ei, s'a întâmplat ceva ne mai pomenit: multe babe bătrâne s'au apropiat cu frică și cu cutremur de cei doi fii ai „semideului” și le-au sărutat mâinile. Fii lui Kossuth spăriați de atâta cinste, s'au retras în locuințele lor plângându.

În ședința dela 5 Aprilie n. c. a par-

lamentului austriac, deputatul cehă tineră Pacak a ținut o vorbire, care a făcut senzația. Pacak s'a ocupat în vorbirea lui cu evenimentele întimplite în Ungaria din incidentul morții lui Kossuth. Este lămurit, — dize el — că Ungurii cinstesc pe Kossuth, ca pe un rege, și el o și merită acesta, pentru-că s'a luptat pentru libertatea poporului său. Austria, der mai ales Slavii din Ungaria, n'au cauză de-a fi mulțumitori lui Kossuth. Din manifestațiunile pentru Kossuth însă, ar pute să învețe bărbații de stat austriaci, cum ar trebui să procedă față de mulțămirea și împăciuirea provinciilor. Noi Cehii nu învidiam libertatea Maghiarilor; nu vrem ca față de ei să urmați politica de „divide et impera”, der fiă-care politică austriacă trebuie să vedă, că în ce preponderanță se află rassa maghiară față cu toate celealalte rase din Ungaria, și cu câtu Ungaria precumpenește în politică pe Austria. Prefăcându-se această amenință cu nimicire pe Austria, mai ales pe terenul economic. Dincolo (în Ungaria) decentralizează puterile, dincăce (în Austria) centralismul Vienei ține încătușate puterile celorlalte părți ale imperiului. Ce s'ar fi întâmplat în Praga, dacă acolo s'ar fi făcut manifestațiunile, ca în Budapesta. Cum s'ar fi proclamat starea de asediu! Bravul nostru dictator din Praga ar fi pășit cu totul altfel, decât Wekerle. El nu s'ar fi spăriaț nici de câteva glonțe. Coalițiunea austriacă vră se țină în permanență nedreptățirea; noi însă vrem să înceteze această. Noi vrem să eluțăm drepturi egale pentru toate poporele, vrem lege electorală generală. Prin libertatea popoarelor, noi voim întărirea monarhiei. Nu acesta însă o voescu domni dela stăpânire. Pacak își sfârși vorbirea înșirându plângerile Cehilor.

SCIRILE ȚILEI.

— 26 Martie

Procesul Memrandului, după cum aduce scirea „Pest. Lloyd”, este statorit pe 7 Mai a. c. Conform hotărârii definitive a curiei reg. sunt acușati: Dr. Ioan Rațu, George Popu, Dr. Vasile Lucaș, Demetriu Comșa, Dr. Daniș Barcian, Septimiu Albin, Nicolau Cristea, Iuliu Coroian, Patriciu Barbă, Dr. Teodor Mihali, Dr. Gavrilă Tripon, Aurel Suci, Mihail Velicu, Dr. Iuliu Terentiu Mera, Gavrilă Lazar de Purcareț, Vasile Ignat, Rubin Patia, Basiliu Rațu, Gerasim Domide Alexandru Filip, Nicolau Roman, Ioan Munteanu, Dionisiu Roman, Ioan Duma Romul Crainic; la olată 25 acușati. La pertractarea procesului va presida Baronul Sigismund Szentkereszt.

— o —

Arestări în Sibiu. Lui „Budapesti Hirap” i-se telegrafiază din Sibiu următoarele: „Alexandru Dordea, (actualul redactor responsabil al „Tribunei”), care la reîntorcerea din închisore a lui Septimiu

Albin a arangeat demonstrațiunile la gară, a fost prins ați. Se așteptă mai multe arestări, fiind-că statul e hotărît a nu mai suferi de aci înainte, să se jöce cineva cu autoritatea lui”. — Dacă este adevărat ce i-se telegrafiază lui „Budapesti Hirap”, atunci cu măhnire trebuie s'o spunem, că libertatea personală a Românilor nu mai e sigură ați în țera lor proprie!

— o —

Oficeri la mormântul lui Kossuth. Se vede, că poruncilor comandantului de corp din Budapesta, prințul Lobkowitz, ca oficerii din armata comună să stea departe de ori-ce demonstrațiune pentru Kossuth, — nu prea li-se dau ascultare. În „Magyar Hirap” cetim, că alaltăer după amed o birjă încărcată cu oficeri din armata comună mergea spre cimiterul Kerepesi. Ajunși aici, oficerii au mers dreptu la mormântul lui Kossuth, unde în liniște și tăcere au stat cât-va timp. Apoi încungiurată mormântul și după ce-lu salutară milităresce, s'au depărtat. Astfel de casuri se repețesc în fiă-care ți, dize numita fôia.

— x —

Țarul și monarhul nostru. „Daily Chronicle” află, că îmbunătățirea relațiilor dintre Rusia și Austria se pöte mulțami scrisorii, ce a trimis-o monarhul nostru Țarului Rusiei, în care acesta e rugat, ca în interesul și pentru binele ambilor popore să facă posibilă încheierea convenției comerciale. Țarul s'a învoit și Francisc Iosif i a adresat o scrisore de mulțamită.

— x —

Diracțiunea vămilor din Galați a primit ordinu de a opri intrarea în portu a ori-ce legume seu marfă pröspăta, venind din Constantinopol. Acestă măsură s'a luat din cauză, că în capitala imperiului otoman, precum și împrejurul orașului, este încă coleră și pentru-că Turcia face parte dintre statele, cari n'au răspuns la propunerile congresului sanitaru din Dresda.

— o —

Intelnire de monarhi. Impăratul german Wilhelm și regele italian Umberto se întâlnesc astăzi în Veneția. Wilhelm călătorește dela Abbazia la Veneția pe naia „Moltke”. Ambasadorul german din Roma, de Bülow, încă va fi de față.

— o —

La congresul internațional de medicini din Roma, profesorul de universitate din București, Dr. Babeș, a ținut o conferență despre „Poziția statului în fața rezultatelor obținute de experiența modernă cu bacteriile”. Conferențiarul a arătat poziția medicului față de stat, înșirându diferitele dispozițiuni salutare din partea statelor, orașelor etc. pentru împiedecarea epidemiilor.

— o —

Căsătoria moștenitorului rus. În fine totuși se adevărește scirea, că prințul

de coronă rusesc se va logodi în curându cu princesa Alice de Hessa. Prințul e în etate de 26, er viitorea lui soție de 22 ani. Foile germane și rusesci vorbesc multă despre hotărârea acesta a Țarului, ca fiul său să ia de soție pe o Germană. Prin acesta Țarul se înrudește cu împăratul Wilhelm, deörece fratele acestuia Henric are de soție pe sora viitörei princese de coronă rusesc. Din ți în ți, dize foile, legăturile prietinesci între acești doi mari potentai ai Europei devin totu mai strinse.

— o —

Impăratul german în Viena. Din Viena se scie, că împăratul german, întorcându-se din Abbazia, în 13 l. c. va descăleca în Burg-ul din Viena. La gară va fi primit de Majestatea Sa monarhul și de archiduc. După prändu va ține o revistă cu regimentul de husari, care-i portă numele, apoi va face vizite archiducilor. Săra la 6 ore va fi un prändu de gală la curte, după care amendo monarhii vor merge la operă.

— o —

Erăși bombă în Paris. În sėra din 4 l. c., a aruncat cineva o bombă în restaurantul „Foyot” din Paris. Au fost rănite multe persone, er greu rănite trei: scriitorul Taillade, soția acestuia și un chelner din restaurant, cu numele Thomas. Despre atentator n'a putut afla poliția până acuma nimica. Bomba a constat din o cutia de conservă, umplută cu roburită și cue. Răniții au fost duși numai decât la o farmacia din apropiere, unde li s'au legat ranele. Poetul Taillade, care de altcum este socialist și a preamărit totdeuna anarhia, are contuziuni grele, partea dreaptă a trupului totă e sfășiată; soția lui a scăpat cu rane mai ușore, er chelnerul rănit la gät. Se crede, că atentatorul a avut de gând să arunce bomba în senat, a fost însă împedat prin supraveghierea cea mare a edificiului. Atentatul n'a produs de totu mare senzație, deöce Parisienii încep a se deda cu bombele.

— o —

Concert. Musica regimentului de infanteria „Freiherr v. Schönfeld” Nr. 82 va da mäne în otelul central „Nr. 14” un concert cu următorul program: 1) Weinzierl: „Die Tochter des Veteranen” marș. 2) Suppé: Ouvertura la Operetta „Die schöne Galathea”. 3) Kaiser: a) „Maria Theresia Hymne” (din suta XVIII). Verdi: b) „Ave Maria” din opera „Othello”. 4) Waldteufel: „Blumencorso” Vals. 5) Zeller: Divertisiment, din Operetta „Der Obersteiger”. 6) List: „II Ungarische Rhapsodie”. 7) Sommer: „Universum” mare Potpourri. 8) Ivanovic: „La fille du Marin” (fata marinului) vals. 9) Dvorak: „Slavische Tänze”. Nr. 3. 8. 10) Verdi: „II Trovatore” potpourri. Inceputul la 1 1/2 ore. Prețulu de intrare de persona 40 cr.

altul își arunca momentan privirea îndărăt și atunci sguduitura unei surprinderi dureroase se vedea trecându prin trupurile lor.

La rațele undulătoare ale luminei, se vedeau sclipind în gvălia capului ochii involbați ai unui ciudat chip omenesc, ce, buricată pe vârful degetelor, privea pândind dintr'un unghiu întunecos.

Nu se putea cunoște, dacă e bărbat ori femeie, căci deși hainele păreau a fi femeiesci, la trup însă avea mai mult înfășurarea unui bărbat. La față nu se putea vedea, căci era mascat. Ca femeie se părea prea mare, prea hodolană, ca bărbat însă numai mijlociu, der avea un pantece prea mare și picioarele prea mici, cari sēmănu mai mult cu ale unei femei. Părul îi era roșatic și tuns, acesta te făcea mai mult să crești, că ar fi chipul unui bărbat, der avea un gät așa de gros și așa de gras, cum nu mai poți afla la un bărbat; capul și grumazii îi erau de-o potrivă, așa, că nu mai puteai distinge până unde merge capul și unde

incepu grumazii, deöce grosimea era la felu. Mai pe scurtu dize: nici bărbat, nici femeie, — înfășurarea era de monstru.

Nimenea nu-și putea da sēmă, de unde, când și cum a prăbușit aci această lighionă de păgân, de-öce casa această sântă era pururea închisă și bine străjuită, așa că nu putea nimenea să între, seu să ese, afară de creștini, cari singuri sciau de acestu lăcaș și cari toți se cunoșeau unii pe alții. Nu se putea alt-fel esplica aparițiunea streinei figur, decât așa, că ea a profitat de întunecimea nopții și virindu-se printre creștini, s'a străcurat împreună cu ei în biserică.

Nedumerirea poporului se mai liniști, când din partea unei uși se auți tropotul lin al stăpânului casei, cu numele Adrian, care ținendu de mână pe tinera sa fiică Veturia, scoborau împreună treptele pentru a intra în biserică. Veturia avea în mână dreptă o lumină aprinsă de cėră, pe care o întindea înainte pentru a mai înlesni scoborirea treptelor, ce abia se puteau zări. Sufletul bătrânului Adrian era förte

liniștit; el simția în acestu momentu un felu de fericire cėrscă, pe care o simte omul întodeuna după săvârșirea unui bun fapt creștinesc. Porța o închise cu îngrijire și cheile le luă la sine, bolnavilor număröși, pe cari îi adăpostise în casa sa, le dete îngrijirea de lipsă și acum se întorcea în biserică împreună cu fiica sa, pentru a asculta santele rugăciuni și a se împărtași, după obiceiul de atunci al creștinilor, cu sânta taină a cuminecătorei.

Creștinii de față erau obișnuiți de-a privi în persona bătrânului Adrian un adevărat părinte, care în primejdiă și nefericire era gata a se jertfi pentru mântuirea confrăților săi de credință; pe cei săraci îi hrănia și îmbrăca, er pe cei bolnavi și neputincioși îi aduna în casa sa pentru a-i îngriji cu dragoste și a-le da cele de lipsă pentru traiul vieții. În asemenea fapte de binefacere el își găsea cea mai mare fericire.

Surprinderea de gröză, ce o observă în primul momentu pe fața poporului adunat, făcu să trecă unu flor rece prin ini-

ma lui Adrian. El luă lumina de cėră din mână Veturiei și se apropiă de unghiu întunecos, în care zăcea tupilată monströsa nălucă. O lacrimă cădu atunci pe fața bătrânului, a căruia inimă tremura ca și cum ar fi presimțit o mare nenorocire.

După ce se apropiă de nălucă, începă a-i adresa mai multe întrebări, cercându după nume, stare, locuință și altele, der această fantomă a nopții stetea ca amorțită, fără a rosti unu singur cuvânt.

Bătrânul Adrian păși totu mai aproape.

— „Pe basa dreptului romanu”, — îi dize el din nou, după ce lăsă să-i sböre unu greu suspin din peptu, — „te întreb, cum ai cutezat la această oră a nopții a intra în casă streină?”

Răspunsu nu primi.

— „Răspunde-mi, te mai întreb odată”, — îi dize bătrânul Adrian într'unu tonu cevași mai respicat, — „cine ești, care e numele tău?”

— „Cine sunt eu?”
— „Da, cine ești tu! Fiind-că ai căl-

Voci din publicu.

D-lu Ioană N. Bidu, comerciant din locu, ne rógă să publicăm următoarea scrisoare:

Eri, Vineri după ameză, fiindu timp frumos, m'am dus cu familia mea, însoțit de două dame, cu două fetițe și un studentu gimnasialu dela școlele române din locu, la preambulare prin „Livadea poștei“. Aici am întâlnit câteva grupuri de gimnasiști unguri, cari se jucau pe livade cu mingea. Trecându pe alea de pe lângă casa de exercițiu a pompierilor, în apropierea căreia se afla primul grupu, școlarii unguri zăbindu pe școlarul, care era în societatea noastră și pe care-l cunoscuse după chipu, că este dela școlele române, îndată au lăsatu jocul și apropiindu-se de noi, au început a striga: „Büdös oláh“, „Trokár“ și alte vorbe murdare și injurioase. Eu fiindu mai ales în societate de dame li am spus să mergă liniștiți înainte și să se facă a nu da atențiune acestor cuvinte de „bună creștere“, cu cari ne-au însoțit și grupurile celelalte, până ce am ajunsu la dealu. Școlarul, ce se afla cu noi, n'a datu nici unu privilegiu de certă, pe care negreșitu ar fi voit să o provoce școlarii unguri, căci a tăcutu în totu drumul, precum l'am fostu rugat și eu.

Așa s'a evitat, credu eu, un scandalu mai mare și, decât mi-am luat voia a vă ruga să publicați aceste rânduri, cauza este, că am voit să aducă acestu faptu revoltător și neobișnuitu în orașul nostru, la cunoștința publică, ca să fiă prevenite autoritățile competente spre a lua de cu bunu timp măsurile de lipsă, ca în viitor să nu se mai repeteze asemenea scandaluri din partea tinerimei școlare maghiare.

Brașov, 7 Aprilie st. n. 1894.

Cu distincă stimă:
Ioană N. Bidu.

Casul, ce ni-se raportază mai sus, este o viuă dovadă, că până și în orașul nostru a străbătut totu puterea acelui spiritu intolerant față cu naționalitățile nemaghiare, ce grasază adă pretutinden, și că elu a infectat și inimele fragede ale tinerimei școlare maghiare din locu. Unde voru ajunge lucrurile, decât creșterii acestei tinerimi, dascălii și părinții ei, voru suferi ca și de aici încolo ea să fiă nutrită cu acestu spirit dușmănos? De sigur, că pe această cale numai la o pacnică conviețuire nu voru ajunge.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Clușin, 2 Aprilie 1894.

(Conferința Societății de lectură — Cultulu lui Kossuth)

Duminecă, Societatea de lectură din locu a ținutu o conferință, în care s'au debătutu mai multe chestiuni de însemnătate pentru viitoru.

Inteligența română din Clușiu s'a pus cu totu zelul pe lucru; viața noastră națională ia unu avântu de totu îmbucurătoru, aici în cuibul acesta de șerpi; totu silința și-o dau bătrânii noștri, ca în Clușiu să fiă o societate adevăratu românescă, o înțelegere frățescă între toți, punându-se la o parte toate interesele particulare, ca ast-felul aici, unde dănilcu suntemu maltratați și batjocuriți brutalu, să avem ceva petrecere și desfătare în cercul confrăților noștri. Când ne vomu uni și înțelegem — decât nu acum, când e timpul supremu ca să fimu toți de-o inimă și de-unu cugetu!

În conferința de Duminecă, mai întâi s'a hotărît a-se cere unu ajutoru anual dela „Economulu“, din suma destinată pentru ast-felul de scopu, pentru-ca să se potă mai ușor acoperi lipsele Societății noastre, care a suferitu multu din pricina indolenței mai multor membri, cari au lăsatu să se urce restanțele la o sumă considerabilă. Multu dintre restanțieri — durere! — cercetază desu Casina, n'au însă nici habar de-a plăti taxa cuvenită. Nouăspre-zece domni restanțieri sunt, cărora li-s'au și trimisă provocare, să plătescă taxele. Sunt între ei și firme patentate. Ce vréu? Să se încasseze restanțele cu forță? Noulu comitetu s'a ridicat pe ruinele celui vechiu, și în decursu de 8 zile a ținutu atâtea ședințe, câte a ținutu Societatea într'unu timp îndelungat. Sperăm, că zelul acesta laudabilu va duce la bine și va avé urmări bine-făcătoare pentru Societate.

S'a decis apoi a se abona foile și revistele: „Gazeta Transilvaniei“, „Țara“ (gratis), „Dreptatea“, „Tribuna“, „Unirea“ (gratis), „Folia Poporului“, „Revista Nouă“, „Vatra“, „Minerva“ (gratis), „Familia“, „Fliegende Blätter“, „Budapesti Hirlap“, „Ellenzék“. Se votează mulțămirea protocolară „Unirei“ și „Minervei“, apoi s'a mai hotărît a-se procura Istoria Transilvaniei, de G. Barițiu.

În urmă avându-se în vedere, că sunt prospecte, de-a cerceta și mulți streini Casina, să iau dispozițiuni să se înfrumuseze și repareze salele localului, biliardul etc.

Deja cu 3 zile mai înainte s'au lipitu pe toți părții din Clușiu nisce afișe prin cari cu litere câtu pumnul, erau invitați toți cetățenii „să dea ultima onore bărbatului a cărui inimă a bătutu numai pentru Unguri și libertate“. Duminecă după amiază la 4 ore, s'au și adunatu o mulțime de omeni din toate clasele societății. Intregu frontispiciul casei orașului era îmbrăcatu în negru, cu nisce stegulețe mic negre, puse unele lângă altele, ca la circus. Au venit toate societățile, în frunte cu stindardele lor negre. Poliștii orașului au făcutu numai decâtu locu „jălitorilor“, printre țigancele, cari își țineau purdeii în brațe; pe vizitii și lacheii i-au împinsu înderăt, birisii și servitorii au fugitu toate, care în câtrău, er societățile, congregațiunile și stegurile negru s'au aședat înaintea balconului, la spate fiindu trasu cordonu de funii, ca „jelitorii“ să fiă separați de plebe.

Înăuntrul cordonului erau o mulțime de Jidani, Armeni, muzici țigănesci, muzica pompierilor și — domnișore, domne... A fostu foarte hazliă această petrecere declamatorică-musicală.

Au vorbitu doi domni îmbrăcați în „disz magyar“, adică șapcă neagră cu pâr de calu, séu pênă de găscă, sumanș de materiu fină cu șinore acățat de grumaș — și cisme cu pintoni „teremtete“! Era de totu interesant să-i veđi uitându-se în manuscris. Unu ovreiașu de josu da semn, și copii din școlele primare, servitori, omeni chefuiți, șusteri, armeni, zidari, țigani, jidani și ce-or fi mai fi fostu pe-acolo, sbierau lugubru și înfiorători, de gândeai, că nu ești între omeni.

Intr'adevăr, unu omu nepreocupat trebuia să-i compătămească, vedându-i gesticulându și audându-i strigându „eljen“uri auditoare.

Ni-a distras foarte plăcut și scena, când plebea afară de cordonu nu scia când să sbiere și când să nu sbiere; când se-și ia palaria de pe capu din „kegyelet“ (pietate) și când să și-o pună ér pe capu. Din pricina acesta așteptau cu gurile căscate, să le facă Jidani semn.

Dreptu variațiune a cântat muzica. Mai întâi au cântat bândile țiganilor toate de-odată. Acesta însă n'a plăcut, căci câț-va patrioți ar fi dorit — erau în apropierea mea — să le cânte ast-fel de cântece lângă masa cu vinu, ér nu aici unde-i tremura frigul. Ninsese adică peste nopte și îi sgâțâia unu ventu rece, care sufla de câtră Pesta. Unu arangeru însă, prietinu de-altu lor, i-a îndrumat încetu în ordine, fiind-că ast-felul cerea demnitatea sârbării. Urlete de bucuriu au isbucnit din gâturile lor, când apăr pe edificiulu Tabei regesci unu steg negru — căci era sciutu, că președintele tablei n'a datu voia să se arboreze steg.

Am aflatu îndată după sârbare, că unu juristu a luat din ferestru salei de lectură a Societății lor, unu steg, și folosindu-se de ocaziunea, când nime nu era la oficiu, s'a furișatu ore cum în podul edificiulu Tabei și-lu arboră acolo.

Cel ce a privit lucrurile din departare, a putut vedé, că totu însuflețirea a fostu măestrită și s'a redus la o nimica mare. Inteligența, care privia din ferestru, sta nepăsătoare, ér alții se delectau la vederea unei mulțimi amezite, care se îmbulșia, se certa, lărmaia, ridea, juca, cânta — ér când i-se da signalul să urle, strigau toți, ca luați de minți, „eljen“, și érași că-deau în vagașul vechiu.

În fine veni punctul ultim din producțiunea de circus. Muzica pompierilor întonă imnul ungurescu, atât de falsu, așa de ticălos și disonant, încatu trebuia să-și infundă urechile. Ferestrele se închiseră, mulțimea se depărtă, în vreme ce, în marea îmbulșelă, trei copii au fostu striviți

și mai omorâți. După 1/2 oră nime nu mai era la fața locului.

Românii au stat departe de aceste comedii kossuthiste. Ei n'au luat parte la nici o festivitate — și bine au făcutu. Pe ei nu-i îndemna, nici simțulu, nici obligamentul, de-a sârbători memoria unui om, care cu foc și fieru a voit să-i de-naționalizeze. Între manifestanți am vedutu și pe renegatul Gergucz și pe pierdutulu Dumbrava.

Gaură 'n ceru nici de astă-dată nu s'a făcutu, nici glasul lor nu s'a auditu acolo.

Aleco.

Asociațiunea meseriașilor români din Brașov.

Dumineca trecută, în 1 Aprilie st. n., s'a ținutu adunarea generală a „Asociațiunei pentru sprijinirea învățecilor și școlilor români din Brașov“, alu căreia meritatu președinte este d-lu Nicolae Petrescu.

Print' o vorbire, însoțită de cea mai viuă atențiune din partea publicului, președintele deschise adunarea, constatându marile servicii, ce le aduce această Asociațiune a meseriașilor români, alu cărora număr, mulțămirea nobilelor stăruințe și ajutoarelor de totu felulu, ce li-se dau din partea Asociațiunei noastre, crește din zi în zi. Cu deosebire îmbucurătoare ni-s'au părut constatările președintelui, că de aci înainte nu mai suntemu în pericolul de-a vedé atâția meseriași români perđându-se printre străini, deoarece astăzi a crescut și numărul meseriașilor noștri astfel, că ei aprupe în fiă-care orașu din părțile noastre pot să și aibă cluburile și societățile lor românesci, așa că nu mai sunt avisați de-a trăi pururea în societatea străinilor, printre cari atâția își și-au pierdut limba și naționalitatea. Acesta însă va depinde multu dela buna și conscițioasă conducere a celor ce stau în fruntea societăților noastre de meseriași, dela a cărora interesare atârnă consolidarea națională a meseriașilor noștri de pretutinden.

Vorbirea președintelui fu însoțită din partea adunării de șgomotose urări de „să trăiescă“.

Prin d-lu secretaru A. Vlaicu s'a citit după acesta raportulu Comitetului despre activitatea sa în decursul anului trecut. Insemnămu din acestu raportu următoarele:

În cursul anului Comitetulu a ținutu mai multe ședințe ordinare; a rezolvat, mai cu semă prin președintele, nu mai puțin ca 194 de acte și corespondențe. Ucenici, la 15 de feluri meserii, s'au aședat, prin președintele 44, adică mai puțin cu 15 ca în anul de mai înainte; acesta din cauza lipsei de mijloce materiale. În anul trecut au eșit cafe 56 de Români, dintre cari: rotari 1, cismari 15, zugravii 1, papucari 11, lemnaři 1, mészari 4, croitori 1, ferari 2, tipografi 1, lăcătari 1, zidari

catu legea și prin înfățișarea ta bănuitoru ai vătămătu onorea casei acesteia, poftescu, ca să-ți descoperi numele“.

Mai urmară câteva momente de tăcere, în cari streina figură părea foarte gânditoare.

— „Numele meu este Nero!“ răspunse pe urmă năluca într'unu tonu hotărît, în timp ce cu mâna dreptă își descoperi capul și-și rupse larva de pe față.

Era, în adevăr, împăratulu Nero.

Să nu vă mirați însă, decât de astă-dată vă înfățișezu unu împăratu romanu într'o formă atât de josnică. Numele acestui împăratu, prin slăbiciunile, prin cruzimele și fărădelegile sale de totu felulu, face o excepțiune în istoria plină de mărire și virtuți a falnicei împărății romane de odinioară.

Mai cu semă prin proverbialele gone urđite în contra creștinilor, împăratulu Nero și-a creat în istoria bisericești creștine unu nume atât de urgisit, cum nu se mai află unu alu doilea poțe în întregă istoria omenimei. Crescutu în destrăbălare

și nefermită libertate, sburdalniculu Nero încă din fragede tinerețe lăpédă dela sine ascultarea de mamă și, subjugat de puterea patimilor, se aruncă cu totul în brațele celor mai sâlbatiche plăceri, bătându-și jocu de copii, despoind pe trecători, lovind răbindu și ucidendu.

Nu mai era putere, care să-i potă sta în cale. Noptea își schimba hainele și luându-și cu sine prietenii, se ducea la bolte și magazinuri, sfârma incuitorile, fura bani, fura marfă; adese-ori îlu prindeau, îl bâteau, dér elu toate le răbda cu nespuse nerușinare. La începutu le făcea acestea din sburdalnicii, mai în urmă din plăcere, pentru-că a fura și a nu fi prinsu, Nero începu a crede, că este o vitejiă.

Așa descriu istoricii slăbiciunile acestui împăratu, pe care nesocotita sa mamă îl crescuse într'o îngămfare și libertate neiertată. Trufia și sumeția îi înlânțuiseră toate gândirile și toate dorințele inimei. Pe creștini îi ura cu turbare, pentru-că aceștia se închinau la unu împăratu alu ceriu-

lui, pe când elu, în trufia sa de păgân, nu voia să scie de unu împăratu mai mare decât elu. De aci gónele în contra creștinilor, de aci persecuțiunile acelea crâncene, ce nu-și mai găsescu părechii în întregă istoria bisericești creștine.

Pe lângă totă această cruzime a lui însă, aflămu unu faptu mai pe sus de fire în influința misterioasă, ce o avea înfățișarea acestui omu asupra creștinilor. Căci ori câtu de turbat era góna, ce-o pornise elu în contra acestei secte, și ori câtu de ne'ndurat era elu în estermnarea celor ce prindea, creștinii priviau cu multă nepăsare ne'ndurarea lui.

Ce-i drept, înfățișarea tiranului împăratu vârsa multu amar în inima bieților creștini, dér și acestu amar își avea partea sa misterioasă, care cu unu farmecu ne'ndatinat în zilele de acum îi întăria pe ei în statornicia credinței. Insu-și Nero își avea de multe-ori momentele sale de desperare când se afla în fața acestui popor hotărît, căci pe lângă totă țaria brațulu său de puternicu domnitoru trebuia să

aflé și să simțe, că este multu mai slabu, decâtu ca să o potă scóte la cale cu nimicirea acestui felu de omeni, ce de-altmintrelea era cu totulu ne'nsemnătu în forța lui brutală.

Multu se simți însă tinerele împăratu jignit în ambițiunea sa, când din mijlocul mulțimei aflătoare în această biserică păși în fața lui figura gingașă a unei tinere fete, care deși scia să respecte cu adâncă reverință demnitatea lui de împăratu, dér în momentul agitațiunei sale înalte sciú să pășescă în fața acestui monstru încoronat într'o formă destul de mustrătoare.

Ființa, de care pomenim aci, era Veturia, singura fiică a bunului Adrianu. Încă din copilăria-i fragedă, fericitori Veturia dovedi unu simțementu așa de gingașu, o minte atât de înțeleptă, unu sufletu așa de blând și nevinovat, încatu devenise obiectulu iubirii tuturor celor ce o cunoscseau. Deși în privința etății era încă o fragedă feciură, avea însă unu trup mlădiosu, regulat și bine dezvoltat. În

3, arhitecți 4, măcelari 4, compactori 2, brutari 1, mașiniști 2, curelari 1, lipsicanii 1.

Din fondul Asociațiunii au fost văduși cu îmbrăcăminte în cinste 55 de ucenici; totuși în cinste li s'au împărțit ucenicilor cărți și rechizite de școală, li s'a plătit spălătul, spitalul și spîterii etc. Cu totul acestea au costat-o pe Asociațiune 359 fl. 54 cr.

Ca taxe pentru învățarea ucenicilor a școlii orașenească (germană) a plătit Asociațiunea 291 fl. 60 cr. În privința acesteia însă Comitetul se plînge de mari neajunsuri, deoarece în timpul din urmă, vîndu Asociațiunea de-a plăti pentru ucenici o taxă cu mult mai mare ca înainte și nedispunîndu de mijloace, s'a vădușit pe de-o parte a împușina numărul ucenicilor români, er pe de altă parte a-și așă pe cei mai mulți dintre ei să cerceze școlă ungerescă de stat, unde este se plăti o taxă numai de 2 fl., pe când la cea germană taxa e de 4 fl. pentru cei în Fundul regiu, și 6 florini pentru ceilalți.

Din ajutoarele primite dela „Societatea Transilvania” au fost împărțiiți cu tipendii 26 de ucenici, alți ucenici a fostu bursa „Adriană” în sumă de 50 orini.

Ca faptu îmbucurătoru, Comitetul împărțesce, că la invitarea fabricii de ostavă și strimfăria „Wolf et Comp.” din Clușa (România), președintele Asociațiunei a trimis acolo 18 ucenici, dintre caru nulu s'a distinsu atatu de multu, încatu fabrica a cerutu voia să-lu trimetă în străinătate pe cheltuăla ei la o școlă specială a broderii și împletituri.

Acesta este pe scurtu raportul Comitetului, pe care adunarea l'a luat la cunoscință cu mulțamită, er în ce privește actul privitoru la scărirea numărului ucenicilor, la propunerea d-lui Săbădeanu hotăresce în principiu, ca Comitetul să cedă totu ce-i stă în putință, pentru ca numărul ucenicilor să mērgă înainte crescend. Se exprimă mulțamită în deosebii D-nei Elisae roescu, apoi Societății Transilvania, Bisericii Sf. Nicolae și D-nei Elena Adrian pentru rijnul datu Asociațiunei meseriașilor țistri, de-aseenea li-se aduce mulțamită la acțiunilor diarelor: „Gazeta Transilvaniană”, „Apărătorul Săntății” și „Transilvania”, caru au dăruitu societății câte-unu emplar gratuit.

S'a cetitu după aceste raportulu carului, din care am aflatu, că fondul privitoru alu Asociațiunei era la finea anului 93 de 4574 fl. 20 cr., adecă mai multu 77 fl. 70 cr. ca în anul de mai înainte. Fondul fericitulu M. Stroescu era la finea anului trecut de 43,700 lei și 105 fl. cr.; Fondul inființatu totu de M. Stroescu, pentru edarea unui diaru, era de 1,800 lei și 177 fl. 24 cr.

Se alege o comisiune pentru inscrierea membrilor noi în persoana d-lor Gr. Maior și Const. Popu, după care comite-

tulu, espirandū periodul de trei ani, pe care a fost alesu, își depune mandatul și rōgă adunarea a procedea alegerea noului comitetu.

Se proclamă ca președinte ad hoc, însărcinat cu conducerea alegerii noului comitetu. d-lu Gregoriu Maior, care ocupandū locul presidialu cedă cuvintu mai intai d-lui N. P. Petrescu. D-sa în cuvinte convingetore espune marile greutăți, ce suntū împreunate cu conducerea acestei Asociațiuni, rōgă adunarea să fiă cu considerare la multele d-sale ocupațiuni și în ce privește alegerea noului Comitetu să nu conteze la persoana d-sale. Luă apoi cuvintul d-lu secretaru Vlaicu, care de-ase-menea cere, ca la alegerea noului comitetu să nu se țină sēmă de persoana d-sale.

D-lu Gr. Maior, președintele ad hoc, e convinsu de marile greutăți, ce le au conducetorii acestei Asociațiuni, dintre caru mai alesu asupra președintelui, apoi a secretarului și cassarului, se descarcă cele mai multe greutăți. Cu tōte acestea rōgă pe domni ante-vorbitori, ca să nu restringă cercul de libertate alu membriloru întru alegerea noului Comitetu, er dela adunare cere, ca să lase la o parte ori-ce considerațiune și să alegă în Comitetu pe acei bărbați, despre caru credu, că suntū mai conștiențioși și mai harnici de-a înainta interesele Asociațiunei nōstre.

După aceste ședința se suspinde, er după redeschiderea ședinței se propune o listă, prin care suntū aclamați ca membri în noulu comitetu următorii domni: N. P. Petrescu, G. Zănescu, A. Vlaicu, I. Ardeleanu, N. Popovici, N. Antoniu, T. Spudercă, D. Haller și I. Bredeanu, ca membri ordinari; er ca suplenți d-nii: D. Roncea jun., I. Colibanu, G. Olteanu și Il. Cocișu.

D-lu N. P. Petrescu cere din nou, să fiă liberatū de sarcina de a intra în Comitetu; la repetitele stăruințe ale membriloru însă, d-sa cedeză dorinței unanime a adunării, care-lu aclamă cu urări de „să trăiescă.”

Se constituie acum Comitetul în fața adunării, fiindu alesu cu unanimitate de voturi: d-lu N. P. Petrescu președinte, Ar. Vlaicu secretaru, Nic. Popovici cassaru; er cu majoritate de voturi d-lu Ardeleanu ca vice-președinte și d-lu Haller ca controlor.

Cu aceste d-lu Maior se retrage și cedeză locul presidialu d-lui N. P. Petrescu. Se fixează bugetul anului viitoru cu 360 fl. venite și totu atatea spese din fondul Asociațiunei și 900 fl. din fondul Stroescu. Membrii noi s'au inscrișu d-nii: G. Davidescu și N. Pestrea, ca membri fondatori, er d-nii: Const. Popu, Al. Oct. Suci și Mihaiu Mihonū, ca ordinari. Se alege comisiunea revēdetore în persoana d-lor Maior, Stinghe și Davidescu, după care președintele inchide adunarea între strigătele de „să trăiescă” ale membriloru.

În totalu, ne-amu despărțitu dela această adunare foarte mulțamiti, deorice scimū și vedemū, că Asociațiunea meseriașiloru

noștri din Brașovū este astăzi una dintre cele mai active societăți romănesci. Ar fi forțe de doritū însă, ca Romăni din tōte unghiurile să-i dea acestei Asociațiuni mai mare sprijinū și mai multă atențiune, deoarece în împrejurările nōstre de astăzi ea jōcă rolulū și are meritulū celū mai mare întru îmbogățirea nēmului nostru cu măestri harnici și crescuți în bunu spiritū românescū.

Raportorul.

Școlile române din Transilvania și Ungaria.

(Fine).

Astăzi, după datele statistice ale ministerului instrucțiunei publice din alu 20-lea raportu alu său cātră corpurile legiuitoru, în tōtă Ungaria avemū 3988 diferite școlu romănesci, cu aprōpe 500,000 scolaru.

Caracterul acestorū școlu este parte confesionalu, parte comunalu. Suntū adecă școlu romănesci sātēști, caru stau sub inspecțiunea imediată a bisericii și suntū susținute din propriile mijloce, din averea bisericii, ori a școlii, și aceste suntū majoritatea, la caru au dreptulū să urmeze numai copiii familielor de confesiunea respectivă; aceste se numescū școlu confesionale, unele greco-orientale, altele greco-catolice.

Tōtū școlu sātēști romănesci mai suntū și școlu comunale, inființate în comune romănesci din averea comunei politice.

Aceste școlu au începutū să se inființeze cam de pe la 1870 încōce și au sublima (!) menire de a da eleviloru instrucțiune mai multu în limba ungerescă, de cātū în cea română; și etă pentru ce:

Susținute aceste școlu din averea comunei politice, de sine se înțelege, că conducetorii destinorū politice din liberala țera ungerescă, facū totu posibilulū, ca învățetorii acestorū școlu, să fiă înrolați din personaje de acele, caru nici odată nu vorū face vr'o opunere, caru tot-d'aua vorū susține cele dișe de sub-prefecți, caru vorū propune totu ceea ce li-se va ordona de inspectorul scolastic alu statulu, în multe casuri ovreii creștinu său unu creștinu ovreitu.

La școlu comunale au dreptulū și datorința chiar, să urmeze toți copiii din comună, fără deosebire de limbă, religie, naționalitate, sexu, etc., decă nu urmēză la vr'o școlă confesională corespundetore legiū, ori la vr'oua de statū.

Școlu de statū, totū școlu sātēști ce mai suntū în țera ungerescă, suntū susținute prin bugetulū țerei. Aceste ca și cele comunale, stau sub inspecțiunea imediată a inspectorulu scolaru alu statulu, și de regulă ele suntū inființate acolo, unde suntū și Unguri, seu ori ce alte neamuri streine de Romăni, ca așa să potă esista scusa, pentru ce limba de învățamētū e exclusivū cea ungerescă.

Prin urmare nu putemū dice, că avemū școlu sātēști romănesci în țera ungerescă, decātu numai școlu confesionale, pentru

că numai în aceste se pune interesu — până acum — pe limba maternă a eleviloru romăni; numai în aceste funcționează învățetorii cu caracteru naționalu-confesionalu.

Învēțetorii școlorū comunale de nu suntū Unguri, se cere să fiă ungeriți, celū puțin în aparență, decă nu și în fondū, er cei ai școlorū de statū suntū mai numai Unguri, Sēcui, Ovrei, și de se găsece ici-colo câte unu romănu, apoi acela e mai ungeritu de cātū Ungurulū chiar.

Clădirile școlorū, pe deplin corespundetore, le au tōte școlu grănițaresci din fostulū regimentu romănu I-ii, apoi puține școlu gr.-orient. din apropierea frontieriloru dinspre Romănia, și câte-va școlu grănițaresci din fostulū reg. romănu alu II-lea.

Mai slabe clădiri școlare au Romăni foști iobagi, în care adesea nu afli nici bānci, necum tablă, seu alte lucruri trebuinciose la învățamētū.

În Bănatū clădirile școlorū, în genere luatū, suntū corespundetore, acolo însă în multe locuri învățetorii numai pe cāntări punū unu interesu deosebitū, er de aci încolo, mai dică și alții.

Tōtū asemenea stă lucrulū și cu grădinele de școlă. Majoritatea cea mare a învățetoriloru nu se ocupă de felū cu pomăritulū, mai cu sēmă învățetorii din câmpia Transilvaniei.

Învēțetorii cei mai calificați suntū la școlu ce-i potū mai bine salarisa. Acelea suntū:

Școlu gr.-or. de la pōlele munțiloru de sudu ai Transilvaniei, unele școlu gr.-or. din Bănatū și școlu grănițeriloru romăni din regimentulu I și alu II-lea și numai forțe puține din celū alu III-lea.

Foștii iobagi, neavēndū fonduri școlare, scotū neînsemnatulū salaru învățetorescū prin repartițiune pe poporū. Er salariile variază de la 60 până la 300 fl. pe anū. Forțe rari suntū învățetorii romăni din țera ungerescă, caru să aibă salaru mai mare de 300 fl. pe anū. Cele mai multe salare învățetoresci variază între 120 și 240 fl., er ca recompensă, să scotū atātū de cu greu și în silă, în cātū din anū în anū rămāne o parte din leafa bietulu învățetorū pe la locuitoru.

Aceste adese-ori se întēplă cu învățetorii bunu și în comune unde locuitorii suntū cu dare de mână; ce să dicemū însă de învățetorii din comunele mai sărăcuțe!

Apoi pe lângă alte rele mai e și acela, că la școlu sātēști romănesci din țera ungerescă frecuentarea copiiloru e foarte neregulată, lucru ce provine din mai multe cauze, și anume:

Poporulū nostru romănescū încă n'a venitū pretutindenea la cunoscința bine-facuriloru, ce școlă le întinde, er pe multe locuri elū e atātū de sēracu, în cātū luptandū cu nevoile dișei, uită de creșterea copiiloru.

Preoțiunea apoi, în mânele căreia e pusă instrucțiunea poporulu, nu pretutin-

isurile feței sale afla fericitulū privitoru, lângă naivitatea copilăriei, încă și proaditatea unei etăți multu mai mature. Intea ei deschisă era scaunulū sincerii și unu surisū amicabile juca neincepū pe buzele ei purpurie. În farmeculū grilorū sēi ochi locuia unu felu de nevinvătia, din a căreia adēncime strălucea sinceritatea unei iubiri curate și foarte pu-nice.

Cu deosebire se caracteriza această fe-ōră prin'unu felu de bărbăția, o reso-ia puternică, ce și-o arăta pe față ori câte-ori cine-va ar fi cutezatū a-i atinge avia creștinescă, care forma simțemētulū ū mai gingașū alu inimei sale. Fără însă, că înfățișarea bănuitoră a tinērului pēratū, pe unu timpū așa întărđiatū alu pții, făcū o impresiune grea și asupra turiei, pentru-că și ea era numai femeia încă o femeia foarte tinēră. Dēr Veturia ștenise dela părinții sēi o pietate solidă unu spiritū foarte religiosū, cu ajutorulū uia în mijloculū nenorociloru totma își scia afla mângăierea cea mai mare.

Spaima primelorū momente dispăruse curenđū din inima ei și, luāndu-și curajū, pāși în fața lui Nero.

— „Nero”, îi dișe Veturia cu unu disprețu de totu nevinovatū, „spune, ce te-a îndemnatū pe tine, ca să ne turburi liniștea nopții nōstre? Tu ești unu omū mare și lumea pāndesce cărările tale; ce vorū dice însă ōmenii, decă vorū afla, că tu umbli nōptea pe strade, te îmbraci în haine streine și te faci de risulū ōmeniloru?”

Nero, care se făcea a nu auđi nimicū din tōte aceste și ale căruia fantasii erau deja aprinse de frumșeța drăgălașei vorbitore, zimbū cu mulțumire și făcū unu pasū spre Veturia; ea însă în același momentū se trase îndērētū, aruncandū o privire disgustatōre asupra adversarulu.

— „Ah, ce hienă inspăimētātore te făcuși, iubitulū meu împēratū!” îi dișe tinēra fată. „Venit'ai tu aici ōre numai pentru ca să ne veđi și să te convingi de nevinovăția nōstră, ori dōră setea de sänge creștinescū te-a adusū asupra capulu nōstru?”

Nero se părea acum atinsū de aceste vorbe ale Veturiei.

— „Să nu te supere cuvintulū meu, Impēratō”, îi dișe ea, „cāci imi este în prōspetă memoriă mōrtea tirană, prin care tu m'ai lipsitū de mamă, măcară nici ție, nici împērației tale ea nu v'a făcutū nici unu rău. Aducerea aminte de această fărădelege a ta face să mi-se sfășie inima de durere și nu voiu putē nici-odată să o dau uitărei.”

Era foarte durerosū graiulū, cu care orfana Veturia rosti aceste vorbe, dēr ea și de astă-dată își încredință sōrtea în mănile Provedinței și făcū, ca lacrimile sēi curgă cu mai puțină amărăciune.

— „Ești tu creștină?” o întrebă Nero într'unu tārđiu.

— „Da”, răspuse Veturia cu fală, „eu mam născutū creștină și gata sunt să morū pentru credința mea!”

Bărbăția, cu care tinera feciōră își mărturisī credința sa, sguduī puternicū inima lui Nero, căci în adevērū, nici celū mai nesimțitorū fiu alu naturei n'ar fi pu-

tutū să rămānă nemișcatū în fața abnegațiunei celei mari, cu care acestū āngerū de femeia se ținea încleștatū de stēlpulū colosalū alu credinței sale.

— „Tu ești tristă, eu vedū că tu ești tristă”, îi dișe Nero după o lungă paușă, „o, și de-ai scī că ce te astēptă, tu pușorū māndru ce ești, a bună sēmă n'ai întărđia a-ți șterge lacrimile din ochi.”

Cānd dișe aceste vorbe, Nero cu o vēdită duioșia încercă din nou să se apropiă de Veturia; ea însă aruncă o nouă privire desprețuitoare asupra lui și se dete la o parte.

— „Ce mă astēptă?” — reluă ea cuvintulū, — „mē astēptă colo susū sinulū căldurosū alu scumpei mele mame, și ne-īndurata ta fință mi-o spune destulū de lāmuritū, că nu o să trecă multū până voiu ajunge în brațele ei. Etă cauza, pentru care afli, că sunt tristă! Dēr nu sunt tristă, de-ōre-ce pe mine nu mē inspăimētă mōrtea, pe care te-ai obișnuitū tu a ni-o trimite, fiind-că a nōstră viēță nu se sfirșesce cu mōrtea; er decă totuși veđi

denea se interesază de afacerile școlare;  r inv tătorii nu toți pot  se stea numai de scóla, căci fiind r u salaria i  i apoi mai primindu- i  i lefiile neregulate, sunt  i sili i să muncesc   i pe alte căi, numai ca să nu- i lase fl m nde familiile.

 i în fine, guvernul nu întinde mână de ajutorul sc lelor rom nesci, ci din contră le  mpiedec  în progresul.

Din cele v dute până aci rezultă, că scólele rom nesci sătesc din țera unguresc  n stau a a cum ar merita să stee, decă e vorba, ca ele să fi nise instituite într'adevăr  folositoare. De aceea ele ar trebui ridicate la adevărata lor valóre.  i acesta se va put  ajunge numai atunci, când superiorit tile bisericesc   i civile se vor  nteresea mai mult de sórta lor, c nd vor fi provădute cu inv tatori vrednici, totu unulu ca unulu, salaria i după meritul, nu ca acum în multe locuri c'unul salarului mai puțin de c tu d. e. alu hergheligiului; apoi c nd vor fi provădute cu t te recuisitele necesare la inv t mentul  i când clădirile școlare t te vor  corespunde scopului, av ndu  i fiă-care câte o grădină pentru pom ritul; atunci dicu, voru putea ajunge la adevărata lor menire.

 n fine, ele ar putea fi ridicate la adevărata lor valóre, decă s'ar scóte cu deservire obiectulu limbei unguresc  din programul școlar, căci acestu obiectu fără de nici unu folosu r pesc  f rte multu din pre iosulu timpu ce s'ar putea folosi pentru alte obiecte de inv t mentul; dicu, fără nici unu folosu, pentru că copiii Rom nului în cei 5-6 ani, c tu urm z  scóla, totu nu  nv t  bine o limbă ce-i opusă cu totulu firei limbei lor,  r c tu bruma chiar  nv t ,   for a i de împrejurări,   totulu voru uita după e irea din scóla, ne mai  ntrebuin nd'o   neavându necesitate a o folosi în via a practică.

Am disc , că scólele rom nesci sătesc din țera unguresc  nu stau a a cum ar merita să stee, cu t te acestea însă oprimarea politică de susu face pe Rom ni să- i str ng  r ndurile, se se uite cu toți aten iv   la scóla, să se îngrijescă de ea, căci ei prea bine știu, că ceea ce va aduce vr'o schimbare în sórta Românilor de dincolo nu e de c tu scóla cu elementulu cultu, care într'o  i va sparge cerculu ce str nge ast a i pe Rom nu.

(Tinerimea Rom n )

I. G. Neamtu.

Lucruri bagatele*)

(Urmare).

„Lasă, că va fi, cum va fi”, dicu de multe-or  i cei-ce nu  in  s m  de lucrurile mici. — „Cine mai are vreme să se mai uite la t te nimicurile?” dicu al i totu de t pa celorl  dint i.

Ec  a a, cu vorbe de acestea trecu cei mai mul i  meni peste lucrurile ne semnate. Minto i! Multe știu  i pu ine facu. Da, va fi cum

*) A se ved  „Gazeta Trans.” N-rulu de Dumine  10 (52).

va fi, d r bine sigură că nu va fi,  i cine  ice, că n'are vreme a se îndeletnici cu lucruri mici, la cele mari, la cari  ntesce, încă nu va ajunge, pentru-că tot-d'auna lucrurile mici sunt   puntea, pe care putemu trece la cele mari.

Marele economistu francesu Say ne istorisece unu casu de totu ciudată de nebăgare de s m  a lucrurilor mici. Unu ar nda u avea afară la  r  o mo ia, pe care  inea  i multe dobitoce de casă: vite, pasări mai alesu. Loculu, unde se adăposteau aceste dobitoce peste nopte, avea o u , care din pricina unei  ncuitori rele, se putea deschide f rte lesne. De multe-or u a se lăsa deschisă, din care pricin  se prăpădeau multe dobitoce, mai alesu de cele mici. Intr'o  i sc p  afară unu purcelu  i toți ai casei se luară după elu să-l  prindă. Gr dinarulu cur i f  celu dint iu, care află purcelulu Elu s rind  repede peste o gr p , spre a-i e i înainte, cădu din  nt mplare în ea  i- i scrin  unu picioru, pentru care trebui să stea în patu vre-o două s pt m ni. Buc t resa, când se  ntorse acasă, afl  nisece albitur , ce erau întinse aproape de sobă, ca să se usuce, că erau acum numai scrum .  i servit rea, care uitase cu graba să lege vaca, pe care o mulgea, când a venit  dela purcelu în grajd , a găsit'o  ncurec  în str ngulu altei vaci  i cu unu picioru ruptu. Vremea, c tu au perdat'o ai casei alerg ndu după purcelu, apoi albiturile arse  i vaca cu piciorulu ruptu, în c te-va minute au pricinuită ar nda ului o pagubă  semnat , numai din pricina, că nu s'a îngrijită a pune la vreme o  ncuitor  cum se cade la u .

Vieța de t te  ilele e plină de ast-felu de  nt mpl ri. Unde se dedă cine-va a trăi în ner nduel   i a nu  ine s m  de lucrurile mici, paguba  i sărăcia sunt  la u . Numai omulu  ngrijitoru  i cu r nduel  ajunge la avere. Numai găzduia harnic , care nu trece nimic  cu vederea, merge înainte. Unele lucruri sunt  în adevăr f rte mici  i ne semnate,  i totu  i acestea sunt  vrednice de luarea aminte, p te chiar  i mai multu dec tu cele mari.

Să lu m  de pildă numai unu cruceru. Ce ispravă mare p te face cine-va cu unu cruceru?  i totu  i cu ac st  bucătică mică de aramă se pot  cumpăra multe lucruri. Crucerulu p te fi pre ulu unei cutiute de chibrite, s u a câte-va nucă, ori p me de m ncare; po i împăca cu elu unu copil , ce se t v lesce pe josu de pl nsu; po i mulțami unu cer itoru; po i pune temeiulu unui fond , din care cu timpul să se

formeze unu capitalu  semnat. Dec  pe timpul n scerei lui Christosu ar fi datu cine-va cu dob nd  la dob nd  numai unu banu de pre ulu unui cruceru de a i, p te nu vă vine a crede, că ast a i ar forma unu fond  de c te-va milioane de florinu,  i totu  i este adev ratu. De aci a e itu vorba apoi, că cine nu pre tesce crucerulu, nu e vrednicu de florinu pentru-c  unu cruceru perdatu  nzadaru de o sută de ori face unu florinu. Unu cruceru p stratu cum se cade e în stare să facă multe minuni  i pe mul i să-i norocesc  în lume.

P te cine-va să lucreze  i să asude c tu de multu,  i decă nu pune pre u pe plata, ce o capătă pe munca sa, tr esce în lume pr p ditu, ca vai de elu. „Asta o scim  noi prea bine,  i nu mai e de lipsă să- i mai pier i d-ta vremea cu lucruri de acestea”. A a-mi voru  ice p te mul i dintre cei ce  i voru trece vremea a ceti „nimicurile” acestea.  i eu știu că mul i o știu asta, d r e rău, că prea pu ini facu. Strigu de o sută de ori,  i decă mă va au i  i urma numai unulu la sută, totu sunt mul amitu, pentru-că  lu sco i greu pe omu din ale sale.  i de voiu c știgat  de o sută de ori totu câte unulu, voiu av  unu num ru  semnatu, dintre cei-ce voru asculta aceste sfatur  scóse din  ntelepciunea vie ii.

Dec  omulu muncitoru pune în fiă-care  i numai unu banu de o parte, se va trezi cu timpul cu unu capitalu frumosu, care  i va asigura viitorulu  i-lu va face să gândescă mai fără gri  la  iua de m ne.

T te averile mari au avut  unu începutu f rte micu  i ne semnatu. Mai multe b be de porumb (encuruzu) adunate la unu locu dau o ferdel ,  i mai multe ferdele dau o g let  nou , s u unu hektolitr  care se p te vinde cu 3-4 florinu, s u cu care se p te sustine o famili  mai sc p tat  mai multe  ile. Unu bobu de porumbu, dicu, că n'are nici unu pre u; bine, d r ve i, că au mai multe la unu locu. Hei! hei!  meni! când vă ve i lăsa de ale v stre  i vă ve i pune pe păstrare cu r nduel !

Unu banu p stratu este o parte dintr'unu florinu  i unu florinu e o parte dintr'o sută său o mi  de florinu,  r sute  i mii de florinu formeză averea  i fericirea multor  meni în lume. Vorba e însă, că banulu p stratu, să fi c știgatu pe cale cinstită, căci banulu înșelată, iute se duce pe ce l'ai luat .

B nișorii p str i într'o pușculi , s u într'o casă de păstrare, cu vremea facu minuni; nici nu știu când  -ai adunatu unu capitalu, din care se nasce apoi în tine  ndestu-

lire, t ri , s u curagiu  i  credere,  i lucrurile acestea sunt  de mare pre u la  meni; pu ini le au  i mul i le-ar putea av .

O femeia  ntelept   i păstrătoare este o comor  nepre uit  pentru bărbatu, pe c nd cea pr st   i risipit toare este focu, ce mistue totul . S u după cum  ice Sf. Scriptură: Femeia bună este cununa bărbatului său, pe c nd cea p c toș  este putrediciune în  sele lui. Femeia bun  ajută pe bărbatulŭ ei în lipsă,  i când arece-va, pune m caru c tu de pu inu la o parte  i  ndemn   i pe bărbatulŭ ei să facă a a. O femeia bun  p te st rni în bărbatulŭ ei multe g ndiri frumoșe  i  lu p te îndemna la multe fapte bune  i folositoare.

Unu preot  ore-care ne povesteste, despre unu bărbatu, care era tare risipitoru, de altmintreli destulu de muncitoru, care prin pilda femeii sale s'a facutu unu omu p stratoru  i cu timpul a ajunsu la o avere  i la o pozi i  semnat  în vie a. B rbatul  da din ce c știgat  numai o parte mică femeii sale, ceilal i bani  i cheltuia pe nimicuri  i în petreceri de totu felulu. Femeia lui, o femeia f rte păstrătoare, din pu inulu ce primia dela bărbatulŭ s u,  inea  i casa  i mai punea  i ceva de-o parte. După unu anu de  ile bărbatulŭ  ise într'o  i femeii sale: „Ascultă, dragă, noi de c nd ne amu luat , nu ne-amu facutu nici o  i bun . P catu, că n'am bani a i, că amu merge la sat , să cercet m  pe buna ta mamă!” — „Ai vr  tu bucurosu să mergi?” întrebă ea cu unu suris  printre lacrimi. „Dec  ai tocmai plăcere, eu  i pl tescu bucurosu totu ce va trebui pentru aceasta!” — „Ha! ha!” începu a ride bărbatulŭ, „de unde să pl tescu tu, care n'ai nici o para fr nt ?” — „Asta este treba mea. Destulu, că eu am să pl tescu totu.”

 i cu vorbele acestea scóse dintr'unu unghiuletu ascunsu o legatură m rișor  de bani, bărbatulŭ o pipăi  i ve u, că în adevăr sunt  bani în ea. „Cu acestia putemu să ne petrecem  bine a i, decă tocmai vr i”, adause femeia.

B rbatul  se rușin , consciin a  lu muștra, că de ce n'a adunatu  i elu para cu para, ca să aibă  i elu m caru c tu femeia lui, deși elu cheltuise cu multu mai multu, dec tu ar fi pututu pune de-o parte. Apoi  ise cu c ire: „Bine, dragă, de ac sti bani nu mă atingă, sunt  vrednicia  i păstrarea ta; de a i încolo voiu încerca  i eu a face ca tine, să vedem  la anul , care vomu av  mai mul i bani!”

Cum  iser , a a făcură,  i în căi-va ani adun r  at ta bani prin

aceste lacrimi eșind  din ochii mei, nu te mira, căci ori c tu de tic los  ar fi vie a ac sta, omulu nu o p te p rasi, fără de-a stropi cu lacrimi suvenirea ei.

— „Nu te  nteleg ”, murmură Nero confus . „Am disc , că te așteptă o sórte bun , te așteptă chiar palatulu meu de aur .”

— „Ah!”  ip  Veturia  nsp im ntat .

— „Ce ah!”

....„Mai bine să cadă ceriulu pe noi, dec tu să-mi ved  eu fiica mea în salónele tale!” se au i unu glas  b tr nu din mijloculu mul imei.

Era b tr nulu Adrianu, care, obositu, stetea cevașii mai  nd retu, r d im ndu-se de unu părete alu bisericei.

— „A a-d r  voi toți sunte i creștini?” întrebă Nero cu unu suris  r ut ciosu.

— „Da, noi toți suntem  creștini!” r spunse unu coru de voci.

....„Fost'am eu prin sal ne destulu de bogate  i am v cutu destule togă aurite,

ba chiar  i casa str moșilor  mei era odată trasă cu multe vergi de aur , d r nu aflai în acestu aur  fatalu, dec tu... „Oh, lasă-mă,  mp rate, că-mi voi ști eu căuta fericirea mea; lasă-mă  i nu mă desp r i de acestu l cașu, căci aici, în chiar aici, în ac st  cas  simplă, cum o ve i, aici  m afl  eu mul mirea mea!...”

....„ i decă lacrimile mele nu sunt  în stare a- i înmuia inima ta împietrită”,   continuă Veturia într'unu tonu totu mai rug toru  i cu m na drept  ar t ndu spre Adrianu,   ascultă cel  pu inu glasulu durerosu alu acestui b tr nu venerabilu, care în mine  i afl  t t  m ng iarea, ce i-a mai r masu în ac st  lume. Suferit'a elu destule în decursulu timpului, cru -l  m caru acum  i nu fi ne îndurată fața cu b tr nețele lui. Nu te încrede prea multu în puterea tineretelor  tale, ci adu- i aminte, că p te  i tu vei ajunge odată la b tr nețe  i atunci cum  i va c d , când cineva  -ar necinsti c runtel  tale plete?!”

Cuvintele acestea ale Veturiei, rostite cu o  nsușețire at tu de s nt , at tu de

nobilă, produsere o mișcare ad nc  în inima poporului creștinu. Nero însă rămase cu inima rece ca ghi a. Nu esista sub s re nici for , nici morală omenesc , care să- i pot  da m ntuire din ghiarele acestui tiranu.

Abia  ișispravise tiner  fecior  vorbirea sa  i, la unu semn  datu de  mp ratulu Nero,  t  că ușa acestei case s nte f  isbit  cu putere  nd retu  i unu roiu de ostași n v lesc  în jurulu lui Nero.

— „Ostași”, le  ise  mp ratulu, „eu nu mai pot  suferi creștinii ac stia. Cu arma în t c , d r cu sbiciulu în mână, v  poruncesc  vouă să risipi  acestu gunoiu. Nici de cum s nge, d r lovi i bine. Voi m  sci i ce vréu, gr bi i d r!”

La au ulu acestora, spaima înecase t te vocile. Ostașii începu să esecute ordinulu. La începutu abia se au ia ic , colea câte-unu  ipetu  n dușitu, sc patu mai virtosu din pepturi de femeia; la primele lovituri ale sbiciului însă  ipetele se  ndoir , se f c  o larmă  i o confuș  grozavă, cei cari  ișisimțiau obrazulu plesnită de vergi se retrăgeau  i împingeau pe ceilal i.

Unulu eșia cu fața, altulu cu spatele prin ușă, pragulu se  nv lu în trupuri omenesci, cei mai tari călcau peste cei mai slabi.

După c teva minute biserica era deșertat  de creștină. Ostașii, string ndu-i între s ge i, trecu cu ei spre locul de oșind ,  r  mp ratulu Nero, care de lună de  ile v nase ocașionea ca să pot  pune m na pe Veturia, plec   i elu mul umitu spre casă, lu ndu calea pe-o altă stradă a Romei.

O trăsură strălucită, la care nu vedeai, dec tu purpură  i aur , purtată de mult cu potocove de argintu, bătute cu cuie de aur , ducea în sine pe ac st  dihanie de omu, care încă nu- i l p dase hainele miserabile, cu cari era mascată,  i care la peptulu s u s lbaticu stringea cu lăcomia trupulu rece alu Veturiei.

Ea era amețită.

(Va urma).

păstrare și bună înțelegere, că-și putură înființa o fabrică, mai târziu cumpărarea mai multe bunuri și cu timpul ajunse o familie dintre cele dintâi în acel oraș.

Ecă ce minunî face banul păstrat!

Va urma,

I. Darin.

Povestiri economice.

de I. Georgescu.

Cât trăsesc pomii și carî 'să dușmanii lor?

— De câți ani va fi mărul acela pătul din fundul grădinei D-Tale, bade Tomo?

— Eu l'am pomenit așa cum îl veți și D-Ta! Mi-a povestit tatăl meu, fiă ertat, că el l'a căpătat dela vecin-s'o: va fi la o sută de ani mai bine. O're cât vor fi trăind pomii d-le învățatoriu?

— In pământul bun și gras, precum e în grădina D-Tale, merii, perii, nucii și căstani pot să trăescă până la două sute de ani, eră într'un pământ mai rău abia trecu peste o sută de ani. Prunii, persecii, cereșii, vișinii și fragarii într'un pământ bun pot să ajungă la 150 de ani, eră într'un pământ rău, abia pot să ajungă la o sută de ani.

— Pe ce putem cunoșce pomii, că sunt în pământul bun sau rău, d-le învățatoriu?

— Pe fața lor, ca și pe omeni, bade Tomo! căci în pământul bun, pomii se fac mari și înalți, cu scórta lucie și netedă, er în pământul rău pomii rămân mici și piperniciți, cu scórta sgăbărdosă crepată și găunosă.

— Sunt tare năcăjiți nepoții ăștia, d-le învățatoriu; au intrat astă-iarnă nisce epuri pe semne în grădină și așa le au mncat altoii, pe carî 'i-ai vđut și D-Ta, încatu în început, când i-am vđut și eu, am cređut, că blăstămații ăștia de copii ai vecinului au făcut batjocura aceia.

— Așa fac epurii, decă apuca în grădină, bade Tomo! der nu vđ fi mare supărare, căci altoii se pot îndrepta la primăvara viitoare eră, trebuie să le creșcă altă coronă.

Nu numai epurii sunt dușmanii pomilor, ci și cloțanii și șorecii, carî le rod rădăcinile, omidele și cărăbușii, carî le rod frunzele și furnicile, carî își pun oule pe frunzele pomilor.

— Bine, că mi-ai adus aminte de furnici, d-le învățatoriu! că chiar am vrut să te întreb, se-mi spu vr'un léc în contra lor, că mi-au mai uscat doi altoi din ogor.

— Cel mai bun mijloc în contra furnicilor este, bade Tomo! petroleul, seu gazul; ungem trupul pěrului, căci cam pe ei se sue, cu petroleu; ele nu pot suferi mirosul lui, și fug. Unii grădinarî ung trupul pomilor pe carî se sue furnicile și cu pęcură seu smolă. De omide nu putem scăpa altmintea, bade Tomo! fără să le culegem oule lor primăvera din pom, să facem foc în grădină și să le ardem, căci decă le aruncăm numai jos, ele de căldură învie și se sue eră în pom.

— De omide ne mai spune și primariul la biserică, ca să le plivim din pom, că de nu ne globesce, der de cărăbuși seu gândacii de Maiu, mă mir eu, d-le învățatoriu, cum se sue aceia în pom, căci omidele lor, mi se pare, că nu se fac în pom.

— Omidele și cărăbușii se tin de insecte seu gonge, bade Tomo! Pe omidele cele din pom le ouă fluturii, cam prin luna lui Iuliu seu Cuptoriu înainte de ce mor.

Peste iarnă torc un felu de tortu, ca și piănginii și stai acățai de el în pom. Primăvera îndată-ce dă căldura, ele se pomenesc și încep a rōde la frunze, până ce cresc de se fac coconii seu nimfe. Omidele trăsesc câte două luni; apoi se îmbracă într'o scórță, în care stau acățate câte 14 zile. După-ce trec 14 zile, crepă scórta și ese fluturul, care mai trăsce câte două luni, ca să-și depună oule pe frunzele pomilor.

Cărăbușii își pun oule lor în pământ;

din oule acelea se fac nisce omide seu vermuleți galbeni, cu o vargă roșie la cap, carî se pot vedea de multe ori la plug pe brazdă, când arăm. Omidele acelea trăsesc în pământ câte trei ani, eră în alu patrilea an apoi esă cărăbușii carî nu trăsesc, decatu o lună două, până ce-și depun oule lor în pământ.

Noi đicem, când se arat cărăbuși mulți primăvera, că în anul acela se face cucuruz mult.

Ceea ce nu pōte face omul cu stîrpirea acestor gonge, bade Tomo! fac paserile; de aceea nu trebuie să alungăm paserile din grădină, când sunt omide, decă voim, ca să mncăm pōme.

De ce bōle pătinesc pomii?

— Vđd ceva în grădina D-Tale bade Tomo! ce nu-mi place. Pentru ce nu tăieți D-Vōstrē mlădițele, carî esă pe la rădăcina pomilor?

— D'apoi noi credem, d-le învățatoriu! că decă vor îmbrăni pomii, să rămā mlădițele acelea în locul lor: adecă cu acelea voim să reținerim pomii!

— Reținerea pomilor nu se face așa, bade Tomo! Prin lāsarea mlădițelor acelora D-Vōstrē îi îmbrăniți mai de timpuriu, ca cum ar îmbrăni ei, și 'i băgați în bōla de trebuie să se usce; căci mlădițele acelea sug o parte din mustul pomilor, cu care ar trebui să se nutrească aceia.

Ce s'ar întemla când am lāsă puii și buruenle de pe lângă firele de cucuruz? De bună sēmă, că în anul acela nu s'ar face nici o māmăligă! N'o veți, bade Tomo, așa-i și cu pomii!

Când au îmbrăniți pomii, adecă o parte a cracelor s'au uscat, atunci luăm scurea seu firezul și-i tăiem coronă întrégă jos; în locul crengilor uscate, vor esă alte tinere, carî la doi-trei ani vor face pōme. Retezarea corōnei se face primăvera.

— Veți, că și cu asta ai dreptate, d-le învățatoriu! Eu am avut un pěr mare în grădină și mi l'a rupt un orcan de vânt, de a rēmas trupul gol fără nici o cracă; chiar vream să-l tău; în urmă m'am socotit să-l mai lasă până primăvera, să vedem, ce se va alege din el.

Primăvera au rēsărit nisce mlădițe frumoșe din trupul lui, de mi-a fost milă să îl mai tău; la trei ani mi-a făcut eră pere.

— Ore de ce bōle mai sufer pomii afară de bētrānēțā, d-le învățatoriu?

— Afară de bētrānēțā mai sufer pomii, bade Tomo, de gālbinare seu oficā, de taciune, cangrenā, curgere de rēsina, mușchiu, bureți și altele.

In oficā dau pomii atunci, bade Tomo! când rădăcinile lor au dat de pământ prea umed seu sterp; se pot vindeca, decă săpăm pământul împrejurul lor, și-l gunoim.

De taciune sufer mai cu sēmă merii; ceea ce se pōte vedea, când cōja lor se ănegresce și începe a se despoia de pe pom și a cădea. Indată-ce vedem acēsta, tăiem cōja ănegrită și ungem rana cu cēră de altoit, pęcură seu lut. Cangrenā se chiamă nisce ghințuri, carî se fac în cōja merilor și perilor. Indată-ce vedem acēsta, tăiem ghințurile cu cuțitul și ungem rana cu cēră seu pęcură.

Curgerea de rēsina se arat la prun, persec și cireși. Când vedem acēsta depărtăm rēsina și astupăm rana cu pęcură amestecată cu lut.

Mușchiul și bureții se rad pe pom cu cuțitul seu cu nisce perițe de drot.

Acestea sunt bōlele de carî sufer pomii, bade Tomo! der, „nici o bōlă fără lēc”, cum đice și proverbul.

P O V E Ţ E.

Otravă pentru șoreci. Luați părți egale de fiere de vacă și ulei de ambră, și adăogați făină în de-ajuns spre a face o pastă. Faceți gōgonele mici și puneți-le în drumul șorecilor. Puneți apă multă cu otravă.

Șorecii vor fi loviți de mōrte, chiar în locul unde au bēut.

Contra păduchilor la vite. Când se nutresc vitele iarna cu nutrețu rău, ca: pae, mestecătură de pae și fân mai mare, atunci se umplu de păduchi, carî le slăbesc și mai tare și le fac de se tot scarpină. Pentru stîrpirea acelorā, se recomandă oțet de pădurețe, seu apă în care s'au fert cartofi, cu care se spală de câte trei ori pe đ.

D'ale calului. La delu mă bate. La vale nu mă sili. La șes nu mă cruța. La grajd nu mă uita. De fân și de grăunțe nu mă lipsi. Apă curată dă-mi. Peria, buretele și țesela nu le cruța. De așternut curat și uscat îngrijesce-mē. Ostenit și nădușit nu mă părăsi. Bolnav și la frig nu lāsă să tremur, în căpăstru și zăbale nu mă trage, când ești mănios nu mă bate. Arabii đic: „orzul de sēră trece în spatele calului, er cel de diminețā, în baleză”.

MULTE ȘI DE TOATE.

Plata unui martor.

La Sioux City (India) este obiceiul, că ori-cine este chemat ca martor în vre-un proces, se fiă plătit după taxa, pe care o fixă judecătorul. Etă o scenă forte curiosă întemplată mai đilele trecute în susul đisul oraș: Unu anume Arnt Olsen, care servise drept martor într'un proces desbătut înaintea judecătorului Woodos, se duse înaintea magistratului, spre a-și reclama îndemnitaea sa ca martor. Judecătorul rēspunse, că nu putea să taxeze plata ce se cuvenia martorului, fiind-că procesul nu se sfērșise, și una din părți recurse în apel și trebuia decă să aștepte până la terminarea judecāței. Olsen se infuriă forte tare și đise judecătorului, că e un șarlatan. Judecătorul supărându-se fără să mai đică nimic, sări de pe tribună cu un baston în mână și încep să-i care lui Olsen pe spinare, strigând cât putea: Etă-ți îndemnitaea ta ca martor! Și lumea, care era în sala de ședință se tăvălia de risu.

Un regat în vândare.

Are 7 mile pătrate de suprafață, se numesce Matupia și aparține archipelagului Bismark, situat între Noua Seelandă și Meklemburg.

Cel din urmă rege îl vându-se directorului companiei din Guinea, George Weisser, care pentru mulți ani a suferit atacurile Canacilor și ale Indigenilor din Samoa.

Weisser a murit și moștenitorii săi, carî locuesc la Kaiserlauten, pun regatul în vândare.

Capitala Matupiei numără o miă de locuitori, printre carî o mulțime de europeni.

Trageri la sorți.

Comunale de Viena, 2 Aprilie, seriele 34 265 529 809 1303 1376 1565 1609 1993 2123 2293 2516 2656.

Plata câștigurilor la 2 Iulie, tragerea următoare totu atunci.

Losuri de stat dela 1854, 2 Aprilie: 207 248 253 419 570 604 614 618 708 751 783 896 936 965 1039 1090 1399 1445 1511 1526 1595 1612 1656 1695 1715 1747 1774 1784 1785 1951 1977 2039 2045 2123 2213 2261 2308 2445 2529 2615 2639 2714 2746 2800 2802 2871 3005 3111 3149 3153 3182 3232 3272 3301 3374 3425 3513 3583 3666 3669 3895 3940.

Plătirea câștigurilor 30 Iunie, tragerea următoare la 2 Iulie.

Losurile Rudolful, 2 Aprilie seriele: 17 314 316 358 391 417 480 564 707 717 774 885 858 926 994 1227 1498 1567 1594 1617 1631 1693 2182 2226 2454 2541 2574

2584 2605 2872 2198 3222 3383 3395 3711 3716 3805 3893 3939.

Plata câștigurilor 2 Iulie, tragerea următoare 1 Octomvre.

Losuri Tisa 4%, 2 Aprilie, seriele: 456 598 924 1165 1307 1453 1488 1672 1740 1898 2015 2194 2484 2895 2901 2985 3044 3383 3405 3528 3659 3844 3926 4288 4372.

Plata câștigurilor 2 Iulie, tragerea următoare 1 Octomvre.

Calendarul săptămanei.
MARTIE. are 31 zile. GERMENAR.

Đilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dom.	27 Cuv. M. Matrona	8 Adalbert
Lun.	28 Cuv. Ștef. f. dem.	9 Maria Clem.
Mart.	29 Păr. Marcu	10 Ezechiel
Mer.	30 C. p. Ioane de Soăr.	11 Leone pp.
Joi.	31 C. Ipate ep. Gan.	12 Julius
Vin.	1 C. n. Maria Eug.	13 Iustinus
Săb.	2 Păr. mart. Titu	14 Tiburtius

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 4 Aprilie n. 1894.

Sēminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grâu Bănățenesc	80	7.40	7.55
Grâu dela Tisa	80	7.45	7.55
Grâu de Pesta	80	7.45	7.55
Grâu de Alba-regala	80	7.45	7.55
Grâu de Bácska	80	7.50	7.60
Grâu ung. de nord	80	—	—

Sēminte vechi ori nou	soială	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Sēcără	nutrețu	70-72	5.55	5.75
Orz	de vinars	60-62	5.95	6.30
Orz	de bere	62.64	6.65	7.40
Orz	de bere	64.66	7.90	9.25
Ovėsă		39.41	6.95	7.40
Cucuruz	bănăț.	75	—	—
Cucuruz	altă soia	78	4.90	5.40
Cucuruz	"	—	—	—
Hirșcă	"	—	4.00	4.00

Producte div.	soială	Cursuri	
		dela	până
Sem. de trif.	Lupernă ungar. francesă	56	64.00
Prețuri pe 100 chilogram.	Oleu de rap.	roșă rafinată duplu	60.00-69.50
	Oleu de in		6.25-6.40
	Uns. de porc	dela Pesta	53.00-53.50
	Slănină	dela țēră svētată	46.00-47.00
	Sēu	afumată	50.00-51.00
	Prune		38.00-39.00
	Lictar	din Bosnia în buți	16.25-16.50
	Nuc	din Serbia în sac	16.10-16.50
	Gogoși	slavonă nou	14.00-14.50
	Miere	bănățenesc din Ungaria unguresc sērbesc brută	12.50-12.75
Ceară	galbină strecurată de Rosenau	32.00-33.00	
Spirt	brută drojduțe de spirt	152.00-155.00	

Bursa din Bucuresci

din 4 Aprilie n. 1894.

Valori	o/o	CURȘURI
Rentă română perpetuă 1876	5 1/2	102. 1/2
Renta română amortisabilă . . .	5 1/2	101. 1/2
dtto	4 1/2	88 3/4
Renta rom. (rurale convertite)	6 1/2	97 3/4
Oblig. de stat C. F. Române	6 1/2	—
idem idem	4 1/2	—
Imprumutul Openheim 1866 . . .	8 1/2	—
Imprumutul Oraș. Bucuresci . . .	5 1/2	—
idem idem din 1884	5 1/2	86. 3/4
idem idem din 1890	5 1/2	88.00
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciar rural	7 1/2	—
idem idem	5 1/2	92. 3/4
Credit Fonc. Urb. din Bucuresci . .	7 1/2	102. 1/2
idem idem	6 1/2	101. 3/4
idem idem	5 1/2	86. 3/4
Credit Fonc. Urban din Iași	5 1/2	79. 1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	275.00
Banca Națion. ult. div. 84.45	500	—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	—
Nationala de asig. ult. div. 36 lei	200	485.00
Banca Rom. ult. div. fr. 12.—	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	124.00
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 80	250	—
Soc. Rom. de Hărtie ult. div. 00	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hărtie ult. div.	—	—
30 franci aur	—	20.03
Banca Națion. a României	—	—
Scmpt.	5 1/2	—
Avansuri pe efecte	6 1/2	—
vansuri pe Lingouri	6 1/2	—

Tergulul de rimători din Steinbruch.

La 2 Aprilie n. 1894

Starea rimătorilor a fost de 163,894 capete, la 3 Aprilie au intrat 1372 capete și au esit 3891 rămânând la 4 Aprilie un număr de 158,500

capete. — Se notăză marfa: unguirăscă veche, grea dela 49.— cr. până la 50.— cr. marfă unguirăscă tineră grea dela 52.— cr. până la 52.1/2 cr., de mijloc dela 50.— cr. până la 51.— cr. ușoră dela 49.— cr. până la 50.— cr. Marfă țărănească grea dela 47 până la 48 — cr. de mijloc dela 47.— cr. până la 48.— cr. ușoră dela 47.— cr. până la 48.— cr. — Marfă de România Băkonj de grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci grea dela — cr. până la — cr. insă transito ușoră dela — cr. până la — cr. transito dtto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloci dela — cr. până la — cr. Marfă sârbescă grea dela 47.1/2 cr. până la 48.— cr. Transito, mijloci grea dela 47.1/2 cr. până la 48 — cr. transito ușoră de la 46.— cr. până la 47.— cr. — Porcii îngrașați de unu anu dela — cr. până la — cr. îngrașați cu cucuruză dela — cr. până la — cr. Căntăriți la gară cu 4 — cr. până la — cr. îngrașat cu ghindă dela.

Prețurile cerealelor din piața Brașov

Din Aprilie st. n. 1894

Măsură sau greutatea	Calitatea.	Valuta autentică.	
		fl.	cr.
1 H. - L.	cel mai frumos	6	20
"	Grâu mijlociu . . .	5	20
"	mai slab . . .	4	80
"	Grâu mestecat . . .	4	—
"	Săcară { frumosă . . .	3	50
"	{ mijlocie . . .	3	20
"	Orz { frumos . . .	4	—
"	{ mijlociu . . .	3	80
"	Ovăș { frumos . . .	2	80
"	{ mijlociu . . .	—	—
"	Cucuruz . . .	3	80
"	Mălai . . .	3	50
"	Mazere . . .	6	—
"	Liute . . .	10	—
"	Fasole . . .	4	—
"	Sămânță de in . . .	9	50
"	Sămânță de cânepă . . .	4	—
"	Cartofi . . .	1	20
"	Măzeriohe . . .	—	—
1 kilă	Carnea de vită . . .	—	48
"	Carnea de porc . . .	—	52
"	Carnea de berbec . . .	—	—
"	Seu de vită prospăt . . .	23	—
100 kil.	Seu de vită topit . . .	33	—

Cursul pieței Brașov.

Din 6 April 1894.

Banote rom. Cump.	9.83	Vënd.	9.87
Argint român. Cump.	9.76	Vënd.	9.80
Napoleon-d'or Cump.	9.87	Vënd.	9.91
Galbeni Cump.	5.85	Vënd.	—
Ruble rusești Cump.	133.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	60.80	Vënd.	61.—
Lire turcești Cump.	11.15	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina, 6%	—	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.50	Vënd.	102.50

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 3904—1894.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la încasarea taxelor pro 1894 pentru eliberarea dela munca publică.

Conspetele asupra încasării taxelor pro 1894 pentru eliberarea dela construcțiunea șoselelor comunale brașovene, aprobate de adunarea comitatensă pe temeiul budgetului așternut, și statorite în sensul § 49 al art. de lege din 1890, se află în decursul a 15 zile i. e. din 4—12

Aprilie a. c. înainte de prânzu dela 7—19 ore la oficiul orașenesc de dare spre examinare, stând făcând partide, care nu se simte satisfăcută cu taxa presorisă, de a recura până în 27 a. l. c. la acestu magistrat.

Recursele așternute după 27 Aprilie a. c. se resping.

Taxa de eliberare după fiă-care vită trăgătoare este 1 fl. 50 cr.

Taxa de eliberare după fiă-care casă de bărne partere este 75 cr.

Taxa de eliberare după fiă-care casă de piatră partere este 1 fl.

Taxa de eliberare după fiă-care casă de piatră cu unu etagiu este 1 fl. 50 cr.

Taxa de eliberare după fiă-care casă de piatră cu 2 etage este 1 fl. 75 cr.

Personele, cari nu locuiesc în casele proprii, ci în acele streine, mai departe meseriași în etate de 18—60 ani, precum și membrii familiari în aceeași etate și muncitori de zi, au de a plăti câte 50 cr.

Taxele aceste au de a se plăti în rate quartalice, la cassa oficiului orașenesc de dare.

De aceste taxe se eliberă următoarele persoane:

1. Acele, cari n'au ajuns etatea de 18 ani și cari au trecut peste 60 ani.

2. Femeile în genere; nu se eliberă însă persoanele de sexul bărbătesc seu servitorii, cari vețuesc cu ele în căsnicie comună.

3. Preoții și învățătorii pentru propria persoană.

4. Personele militare și membrii lor familiari.

5. Funcționarii de stat, jurisdicționari și comunali precum și servitori pentru propria lor persoană.

6. Organele financiare, gendarmeria, polițistii, servitori dela căile ferate, pădurarii și păzitori de câmp pentru propria persoană.

7. Pentru toți caii erariali nu au de a se plăti taxe de eliberare.

Brașov, 28 Martie 1894.

1—2 **Magistratul orașenesc.**

Nr. 3730—1894.

PUBLICAȚIUNE.

În puterea concludului reprezentanței comunale de sub Nrii mag. 8713/893 aprobatu de înaltul ministriu de interne prin ordinațiunea din 10 Martie a. c. Nru. 18555/III b. Se va da **Joi în 26 Aprilie a. c. la 10 ore înainte de prânzu** în oficiul orașenesc economic prin licitațiune verbală și scripturistică, acele 3 părți orașenesci pentru clădit dealungul delului bălților între dealul și soseaua Cristianului cu o suprafață de 4800 metri pătrați.

Reflectanții se invită, ca până la 10 ore a. m. a amintitei zile să se așternă la oficiul orașenesc economic, unde se pot examina și condițiunile de licitațiune și cumpărare, vadiul timbrat, închis și prevăduțu cu 10% din suma oferată.

Pertractării scripturistice de oferte va premerge licitațiunea verbală, la care licitațiune are de a se depune, din partea licitantului, unu vadiu de 10%.

Brașov, 31 Martie 1894.

1—3 **Magistratul orașenesc.**

2. **Ganz seid. bedruckte Foulards 75 kr.** bis fl. 3.65 p. Met. (ca 450 verř. Disposit) — sowie **schwarze, weisse und farbige** Seidenstoffe von 45 fr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 verř. Qual. und 2000 verř. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei in die Wohnung an private, Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz.
Selden-Fabrik G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) **Zürich.**

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%

ale **„Albinei“** inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucăți à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5%** fără nici unu scădemânt.

Cuponii de interese se răscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la casele institutului din Sibiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank“ în Budapesta fără nici unu scădemânt și liber de ori ce provisiune.

Pentru fructificarea punctuală și răscumpărarea scrisurilor fonciare garantează:

- 1. Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare din anul 1876 sunt menite exclusiv pentru coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și ascurate prin intabulare în cărțile funduare în favorul acelor, asupra cărora se emit scrisuri fonciare până la maximum 1/3 a valorii de prețuri, ceea ce se confirmă prin controla Comitetului de supraveghere pe fiă-care scris fonciar emis.
- Scrisurile fonciars ofer deci o siguranță mai mare ca și pupilară.
- 2. Fondul de garanție de fl. 200,000** special al scrisurilor fonciare, preseris de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrisuri fonciare, care fondul e detașat din capitalul de acțiuni al institutului.
- 3. Tota** cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.

Scrisurile fonciare de 5% ale **„ALBINEI“** atât cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chârțiile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge provisiunea lor în cursul de marfa al bursei din Budapesta.

Ia cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA“
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

54—*

Invenția cea mai nouă pentru BĂRBAȚI,

cari în urma păcatelor tinerețelor (Onanie) seu viața excesivă s'au enervat și suferit de puluțiune, este de cel mai sigur efect aparatul de vindecare (portativ în buzunar) și patentat în Austro Ungaria și Franța, pentru propria întrebuințare. Testimoniul dela profesori renumiți, mii de scrisori, prin care se mulțimesc recomandă pentru înbuințarea aparatului.

Broșuri se trimite contra 10 cr. în mărci postale gratis de inventatorului și medicului specialist

Dr. ALTMANN KAROLY,
Viena, VII/1, Mariahilferstrasse 70

Lemne de brad
pentru clădiri, rotunde seu taiate în ferestru, se află de vândare la ferestrele advocatului

Pușcariu in Bran (Schodol)

Vestite în totă lumea sunt hârțiile de țigară

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES și LOHENGRIN“
din Fabrica **Braunstein Frères, Paris**

65 Boulevard Exelman 65.

Firma **Braunstein Frères** vinde numai produsele proprii, din fabrica lor de hârtie în Gassicourt (S. & O.) în Franța.

Produsele acestui stabiliment măreț, întocmit după principiile cele mai moderne sunt unu triumf al industriei de hârtie.

Unu deposit al fabricii pentru vândare de hârtie și tuburi de țigarete se află în **Wiena, I., Schottenring 25.**

Hârția noastră veritabilă franțusă precum și tuburi de țigarete fabricate din hârtie „Les dernières cartouches“, la care pe fiă-care carton este firma „BRAUNSTEIN FRÈRES“ se vinde în totă marchetaniile, și în totă traficele reg. ung. de tutun.

185,18—*

Dintre tôte hârțiile pentru țigarete este recunoscută de cea mai bună hârția de țigarete veritabilă franțusă

„Le Gloria“

fabricațiunea d-lor

JOSIFŪ BARDOU & FILS

în PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aur, 16 diplome de onore mari,
20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hârția, care în fineț și bunătate întrece tôte celelalte hârții de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă care cărticeică portă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu crespate (perforate).

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate neîntrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătăt în Brașov la tôte marchetaniile și băcâniile en-gros, precum și la fiă care debitant mai bun de tutun.

13.—52

WILHELM SCHERG

**Prețuri
fără Concurență!
Soliditate
recunoscută.**

Specialități
de cele mai noue
STOFE-PEPITA
de lână, mătasă, zephir,
etc. **colori brillante,**
de toate prețurile.

AVISU!
Pentru **SESONULŪ** de
PRIMĂVARĂ și **VARA**
miau sosită în cantități foarte mari și
diferite, **stofe de lănurī, mătăsării**
și de spălatū, **haute nouveautés.**
Îmi permit a atrege atențiunea on. Dame
asupra marelui asortimentū.
Cu deosecită stimă: **D. Lessner.**

**WIEN, VI.,
Mähringergasse 83**
Sauterrain.
Parterre Mezza-
pin și etajul
prim.
Fondată
1874.

**Din multele și diferitele noutăți
menționăm următoarele:**

Carreaux neigé	duplu latū per meter fl.	32
Rayé englescū	" " " " "	38
Schottisch	" " " " "	32
Glacé, lână curată	" " " " "	65
Lănurī forte recomandabile	" " " " "	88
Laine rayé lână curată	" " " " "	88
Carreaux Nouveauté	" " " " "	80
Crépon rayé, lână curată	" " " " "	105
Haute Nouveauté, cu mătase, lână curată	" " " " "	115
Kammgarn, forte bunū, lână curată	" " " " "	120
Crépe coloré, lână curată	" " " " "	130
Specialité exclusivū de mătase,	" " " " "	160
Relief, celū mai nou, lână curată	" " " " "	150
Diagonal-Kammgarn, lână curată	120 cm. latū Metru fl.	145, 185
Piqué-Kammgarn, engl. stofă minunată, lână curată	" " " " "	170
Carreaux flamme, forte frumosū, lână curată	" " " " "	170
Specialité, de mătase	" " " " "	190
Haute Nouveauté dessinē, lână curată	" " " " "	175
Rayé pointu, lână curată	" " " " "	180
Kammgarn carré, lână curată	" " " " "	175
Kammgarn exclusive, de colorile cele mai frumoșe, lână curată	120 cm. l. mtr. fl.	2. —
Bouton relief, cu Mohair, lână curată	120 cm. latū p. " "	2.10
Nouveauté pointu en soie stofe de minune lână curată	120 " " " " "	2.60
Haute Nouveauté superfin, cu mătase, lână curată	120 " " " " "	3. —
Travers, Haute Nouveauté, cu mătase, lână curată	120 " " " " "	4.20
Loden de Stiria, lână curată	130 " " " " "	1.10
Loden de Insbruck, lână curată	120 cm. per metru fl.	130 etc. etc. etc.
Crépe Zephyre, forte frumosū, de spălatū per metru cr.		35, 46, 48, 52, 55, 65, 70, 72, 78 kr.
Zephyr ca inu, de spălatū per metru		35, 40 kr.
Atlas-Satin, de spălatū per metru		40 kr.
Atlas-Satin franțuzescū, de spălatū per metru		58 kr.
Levantine, veritabilū de spălatū per metru		22, 26, 28, 30, 32, 40 kr.
Mousseline de l'Inde calitate franțuzescă, veritabilū de spălatū per metru		50, 55, 60 kr. etc. etc. etc.

➔ Pentru provincie mostre și jurnale ilustrate ➔
➔ gratis și franco. ➔

Numai lână curată.

Recomandăm on. publicū pentru
Sesonulū de primăvară și vară,
produsele nōstre, recunoscute ca solide,
din lână curată. **STOFE de rocuri, pan-**
talonī, pardesiurī, stofe de uniforme esecu-
tate din **Kamgarn și Kamgarncheviot** forte
finū. Asemenea și **pleduri** pentru bărbați
forte durabile și cu prețuri ieftine.

De o numărōsă cercetare se rōgă

Wilhelm Scherg & Cie.
Brașovū, piața mare.

405,3-6

De multe ori premiatū.

— AVISŪ! —

Subserisulū aducū la cunoștința On. publicū, că am
Atelierulū meu de croitoria
în strada mare lângă gimnasiulū român.

Primescū ori-ce lucru, ce cade în sfera croitoriei bărbă-
teștī, cum și **reverendī pentru preoți haine pentru bisericī,** de totū
felulū **uniforme pentru studenți și pentru militari.** Se execută după
moda cea mai nouă. La casū de trebuință se află și nōstre
din fabricile cele mai renumite pentru de-a comanda stote cu
prețū moderatū.

Tot-odată primescū angajamente pentru **arangiarea**
de îmormentări, fiă câtū de simple, seu câtū de pom-
pōse, cu **vestiminte pentru morți, cearșeafurī, pantofī, perinī, carōne la**
mormēntū, panclīci pentru corōne și tōte cele privitoare la o mor-
mēntare, cu **sicrie de lemnū, de metalū, bronzū;** întregū serviciulū
cu transportū, cu **împodobirea odăilorū, a porților și altele,** carū
simplu seu de gală. Mē însărcinezū cu intrēgā asortare a ce-
remoniei de îmormēntare, cu prețuri moderate și servi-
țiu satisfăcētorū.

IOANŪ BIDU,
croitorū.
(Strada mare, lângă gimnasiulū românū).

Brașovū, 1894.

„VATRA“

FOAIE ILUSTRATĂ PENTRU FAMILIE
sunt redacțiunea
D-lor E. SLAVICI, I. L. CARAGIALE și G. COȘBUC.

Acestă revistă ilustrată este dirijată de unī dintre cei mai aprețiați scriitorī romāni,
cu menirea de a oferi Onor. publicū cetitorū romānū, **cele mai bune scrieri** ale c.
lorū mai talentați scriitorī romāni **din tōte părțile locuite de Romāni.**

Trebuia în sfērșitū o foie, care se ocupe unū locū de cinste pe masa fie cărei famii
romānesē.

Nu va fi cruțată nici o jertfă pentru ajungerea acestū scopū; grija de capetenie fiindū a
nu lăsa sē se srecōre în această revistă nimica nepotrivitū cu tradițiile nēmului nostru și
cu moravuri e familiei.

Cele mai bune **nuvele, romane, povestiri, poesii etc., originale** și **ale-**
se, vorū ocupa primulū locū și numai întēplătorū în alū 2-lea rēndū traducțiunī. Tōte
insă în cea m i curată, mai alēsă și mai frumōsă romānescă.

Artele, știința, recensiuile teatrale și musicale, noutățile literare, evenimentele însemnate,
partea variată și humoristică, tōte își vor avē colōnele speciale rezervate în această foie, cu
competință și cu onestitate redactate.

Nici viața casnică nu va fi neglijiată. Sf. turī bune din punctul de vedere alū educați-
unei, igieniei, îmbrăcămīnții, a traiului economicū, felurite îndrumări folosite re economiei
casel, vorū fi trat te cu multă grijă.

Ilust ațiunile vorū fi alese pe câtū e cu puțință din istoria nēmului nostru, copit după
tablourile artiștilorū noștrī și a celorlū străini, vederi feurite din țara nōstră și de pretutin-
deul unde locuiescū Romāni.

În aceste condițiuni se va prezenta onor. public romāni foia ilustrată pentru familie
„VATRA“ CA UNŪ MĂRGĂRARŪ ALŪ LITERATUREI NŌSTRE NAȚIONALE, și va
apare de 2 ori pe lună, ad. c. 24 fascicule pe anū de câte 4 cōle 4°
mare, tipărită cu îngrijire pe hârtie velină.

Prețulū abonamentulū pe unū anū este: pentru Austro-Ungaria: **Corōne 24,** pentru
țările Uniunii Latine **Fr. 24.** — Vēndărea cu numărulū **Corōne 1.10,** (Austro-Ungaria,
Fr. 1.20. (Țările Uniunii-Latine).

Subsemnatulū Vē rōgă să primīți cu simpatie apariția acestei publicațiuni romānesē
și să i asigurați continuitatea prin binevoitorulū D-Vōstre sprijinū, abonāndū-Vē la ea.

Cu deosebită sti a: **C. SETEA,**
Librar-editor. — București.

970,15-30

Tirgulū Inului Nr. 28, Casa Safrano.

Am onōre a aduce la cunoștința on. publicū că

Magasia de confecțiuni pentru dame

am redat'o Domnului Ignatz Weinberger, începēndū din **20**
Februarie c., și de aci înainte ținū unū depositū **cu**
firma mea proprie care e cu multū mai mare și cu mār-
furi mai fine precum cu confecțiuni indigene și din streinătate,
cele mai nouē și mai de gustū modele, așa încātū în tōtā pri-
vința și ori și când potū satisface pretensiile stimațilorū mei
mūșterii.

Totodată am onōre a arecomanda depositulū meu
pentru sesonulū

de primăveră precum și de tōmnă

care conține **jaquete, gulere, fichuuri, mantale și**
mantale de plōtă și pravū.

Atragū în deosebi atenția asupra vestimentelorū pentru
copii și fetițe și asupra mantalelorū, pe care totdeuna le ținū
în cantitate mare și le vēndū cu **prețurile fabricei.** Co-
mande efectuesū punctualū și după mēsurā în rēstimpū de 3 zile.

Rugāndū sprijinulū on. publicū mē recomandū
cu tōtā stimă

N. P. Goldmann,
Magasia Tirgulū Inului 28, Casa Safrano.

7-12,378